ROZHOVOR S IGOROM MATOVIČOM, OBYČAJNÝM ČLOVEKOM

ZUMAG

Časopis študentov žurnalistiky Filozofickej fakulty KU v Ružomberku ✧ Ročník VIII. ✧ Číslo 3 (máj 2011) ✧ 0,50 €

Ďakujeme, chlapci!

Tohtoročný hokejový šampionát vtisol slzy do očí nie len Palovi Demitrovi

ZUMAG

ČASOPIS ŠTUDENTOV KATEDRY ŽURNALISTIKY FF KATOLÍCKEJ UNIVERZITY V RUŽOMBERKU

MESAČNÍK. ROČNÍK VIII. ČÍSLO 3 (MÁJ 2011) CENA: 0,50 €

ŠÉFREDAKTOR
Matej Baránek

ZÁSTUPCA ŠÉFREDAKTORA
Martin Kuchár

REDAKTORI
Elena Bartošová, Martina Blažková, Adriana Bobulová, Martin Buzna, Veronika Červínková, Mária Drozdová, Petra Gabaríková, Lívia Godová, Milan Gončár, Magdaléna Haľková, Tomáš Ilečko, Simona Ivančáková, Michal Klein, Katarína Kočanová, Katarína Kováčiková, Michaela Kušnírová, Karol Lovaš, Ján Meľuch, Lórant Paugsch, Juraj Pohlod, Patrícia Poklembová, Lenka Ptačková, Branislav Sarňák, Martina Strečková, Erika Zaťkovičová, Kristína Zelná.

GRAFICKÁ ÚPRAVA A SADZBA
Michal Hricko

OBÁLKA
foto internet

JAZYKOVÁ KOREKTÚRA
Katarína Markovičová, Daniel Markovič

VYDÁVA
Katedra žurnalistiky FF KU

TLAČ
Vydavateľstvo Michala Vaška, Prešov

REDAKCIA SI VYHRADZUJE PRÁVO NA APRETÁCIU RUKOPISU.

© ROZMNOŽOVANIE ČASTI ALEBO CELKU TEXTOV, FOTOGRAFIÍ, GRAFOV AKÝMKOĽVEK SPÔSOBOM, V SLOVENSKOM, ALE I V INOM JAZYKU, JE BEZ PÍSOMNÉHO SÚHLASU REDAKCIE ZAKÁZANÉ.

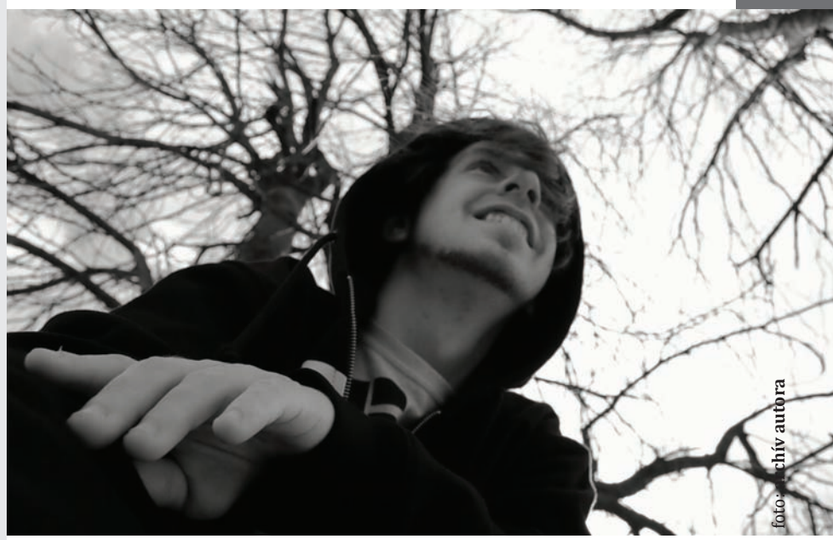

Už je to tu... Dlho očakávaný svetový šampionát v ľadovom hokeji na Slovensku je v plnom prúde. Verní, ale aj neverní fanúšikovia, sa bijú do hrudí a sršia patriotizmom. Vyzdobili si spätné zrkadlá svojich automobilov vlajočkami našej krajiny a pozorne sledujú zápasy našich chlapcov. Niektorí mali to šťastie a zohnali si lístky priamo na zápasy Slovenska v Bratislave, iní využijú tzv. fanzóny a námestia miest vybavené veľkoplošnými obrazovkami, ďalší si vychutnajú šampionát vo svojich obľúbených puboch a klasikom vystačí aj pohodlie domova. Koho však hokejová horúčka nezasiahla, tomu stále môže večery spríjemňovať jedna nemenovaná Turkyňa. Každý Slovák si teda v týchto dňoch príde na svoje.

Hokejové nákazy a vírusy, ktoré sa nám dostávajú hlboko pod kožu, majú na nás Slovákov blahodarný vplyv. Veď koho počas sledovania zápasu našej reprezentácie zaujíma, že má trojnásobne nižší plat než priemerný Rakúšan? Koho zaujíma, že ceny benzínu atakujú hranicu 1,5 € za liter alebo, že nezamestnanosť dosahuje astronomických 13 % ? Aj žabomyšie politické vojny medzi koalíciou a opozíciou na čas ustali. Všetci s napätím sledujeme výkony chlapíkov v bielych, príp. v modrých dresoch s dvojkrížom na hrudi. Za dobré výkony ich niektorí z nás radi pochvália, ak sa nám ich hra nepozdáva všetci si zanadávame. Náš národ sa na pár týždňov stal jednou veľkou rodinou a priestor na naše životné údely neostáva. Áno, musíme aj v týchto dňoch zájsť do práce či do školy, ale aj tam sa myšlienky uberajú smerom na večerný hokejový duel. Blesky sprevádzané hromami nad Tatrami, ktoré nám odjakživa strpčujú naše slovenské životy bratsky zastavujeme, ony sa strácajú a my ožívame s každým víťazstvom hokejovej reprezentácie.

Na domácom šampionáte máme jedinečnú príležitosť zaspomínať si na úspešné časy zo začiatku tisícročia. Bolo by krásne, ak by naši chlapci pridali k petrohradskému striebru, göteborskému zlatu a helsinskému bronzu do zbierky aj medailu vyrazenú v kremnickej mincovni. Užil by si to celý národ. Veď naša hokejová republika po trpkých sklamaniach potrebuje zažiť pocit úspechu na majstrovstvách sveta. Síce nemôžeme tvrdiť, že hokej je u nás náboženstvom, ako napr. futbal pre Angličanov, ale Slovensko vie aspoň krátkodobo hokejom žiť. Tešme sa z neho. Slovensko do toho!

Michal Klein

text: **Mária Drozdová** | foto: **TA KU**

PULZ je najlepšie študentské rádio na Slovensku

Posledný marcový víkend sa na Katolíckej univerzite uskutočnil v poradí už siedmy ročník súťaže o najlepšie univerzitné rádio na Slovensku - Rádiorallye. Rádio PULZ sa umiestnilo na prvom mieste s najväčším počtom získaných diplomov. V jedenástich súťažných kategóriách vyhralo štyri prvé, päť druhých a tri tretie miesta. Ďalšie dva diplomy boli rádiu udelené za najúspešnejší kolektív a organizáciu. Ako víťaz postúpilo rádio PULZ na medzinárodnú prehliadku fonoamatérov Cimes, ktorá sa uskutoční vo švajčiarskom Berne.

Rádiorallye je súťaž amatérskych rozhlasových štúdií, ktorá sa koná každý rok pod záštitou Slovenskej spoločnosti elektronikov a Slovenského rozhlasu (SRo). Študenti zúčastnených rádií a profesionáli v oblasti rozhlasovej žurnalistiky hodnotia nahrávky rádií. V odbornej porote boli tento rok okrem jej predsedu Ľuboša Kasalu zo SRo aj zástupcovia FUN rádia, FM rádia, Rádia Expres, Jemných melódií a Rádia Zet. Za študentov hodnotili zástupcovia súťažiacich rádií Tlis z Bratislavy, Aetter z Trnavy, Mladosť z Nitry, Inro zo Zvolena, žilinské Rapeš a Rádio X, PULZ Rádio z Ružomberka, košické Šturko a Rádio 9 a prešovské PaF.

Rádio PULZ vzniklo na FF KU v letnom semestri v roku 2005. Študenti môžu počúvať PULZ cez internetový stream na stránke pulzradio.ku.sk. Od roku 2007 tím rádia vysiela pomocou profesionálneho štúdia, ktoré rádiu zakúpila domovská fakulta.

Počúvajte inú hudbu z PULZ Rádia.

Nech Bože dá… 7 aj viac

text: **Michal Klein** | foto: **hokejfansklub.net**

V posledných týždňoch v slovenských médiách veľmi rezonovala téma hokejovej hymny, keďže svetový šampionát v Bratislave a v Košiciach klope na dvere. Slovenskí hudobníci sršali kreativitou a do éteru sa dostalo až 7 rôznych hokejových „hymien".

Najskôr sme sa dočkali hokejového songu v podaní bratislavskej hip-hopovej formácie A.M.O. v spolupráci s Rádiom Expres s názvom „**Za náš tím**". Táto skladba bola prvým výstrelom a zároveň inšpiráciou pre ďalších. Hip-hopová hudba má na Slovensku priveľa odporcov, takže sa medzi verejnosťou neetablovala. (Známka 3)

Ako druhá uzrela svetlo sveta oficiálna hymna šampionátu od popovej hviezdičky Kristíny „**Life Is A game**". Nič iné ako diskotéková „vypaľovačka" s anglickým textom rozbúrila slovenské vášne asi najviac - v negatívnom zmysle. Internetové diskusie boli plné negatívnych reakcií. (Známka 5)

Na Kristínin prepadák reagovali dve rockové slovenské kapely. Gladiátor a Iné Kafe. Gladiátor bol v tvorbe rýchlejší a vypustil pieseň „**Slovensko - hokejová republika**". Pre punkrockovú legendu bola verzia Gladiátora uspokojivá a „kafáči" sa rozhodli v tvorbe hymny nepokračovať. (Známka 3)

Slovenský národ si však začal spomínať na hymnu našich zlatých chlapcov a jej autori M. Špaňo a J. Kortis reagovali novým remixom „**Nech Bože dá**". (Známka 2-)

V reklame mobilného operátora sa objavila ďalšia hokejová rocková skladba v podaní P. Cmoríka a M. Greksu s názvom „**Voláme do boja**". (Známka 2-)

Nasledoval song „**Mám miesto hlavy puk**" od starých pankáčov z Lipt. Mikuláša Ploštín Punk, ktorý vôbec nepôsobí moderne. (Známka 3-)

Posledný kúsok skladačky „hymnového chaosu" pridal „prvý muž" košického Pereša Braňo Mojsej. Pieseň „**Koľko chceš, toľko dostaneš**" nenaplnila očakávania verejnosti a je počúvateľná, avšak tradičný Mojsejov rukopis je badateľný. (Známka 3)

Ak by naši reprezentanti zvíťazili v toľkých zápasoch, aký máme počet hymien, boli by minimálne v semifinále šampionátu. „Hymny" slovenských priaznivcov skôr rozdeľujú, ako spájajú. Môže sa zdať, že každý si môže vybrať svojho favorita, avšak kvalita nezodpovedá kvantite.

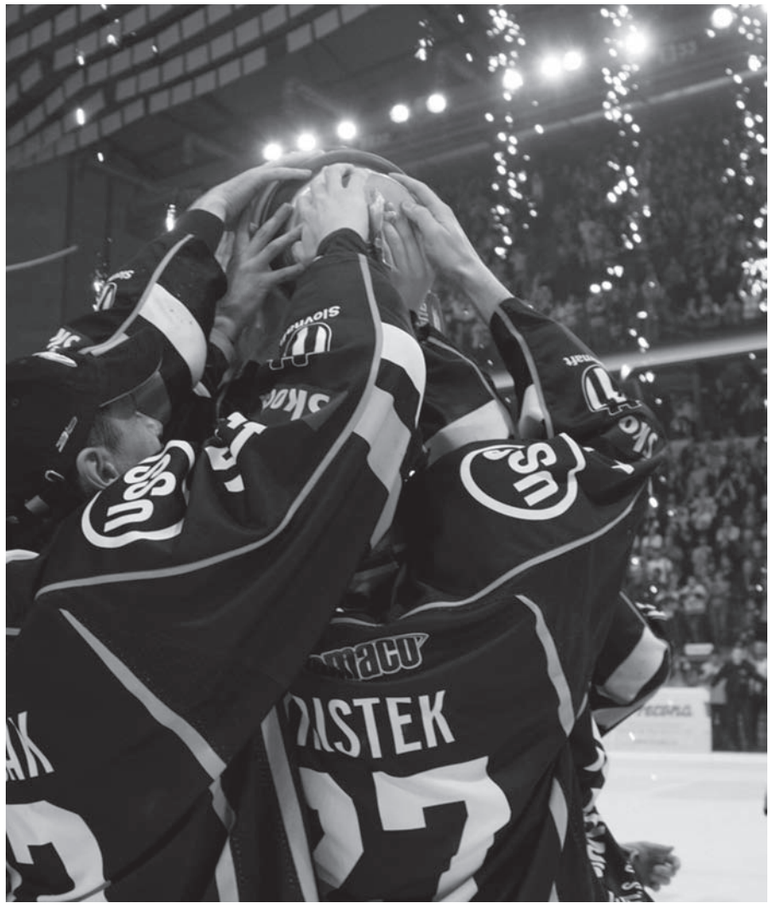

Majstrovský hetrik

text: **Branislav Sarňák** | foto: **hckosice.sk**

Hokejovému klubu HC Košice sa podaril husársky kúsok. Nielenže získali už šiesty titul v ére samostatnej republiky, ale dokázali vyhrať súťaž tretíkrát v rade. To sa na Slovensku ešte žiadnemu mužstvu nepodarilo. Klub z hlavného mesta – Slovan Bratislava je síce zapísaný v kronikách ako najúspešnejší tím v počte majstrovských pohárov (7 – sezóny: 1997/98, 1999/00, 2001/02, 2002/03, 2004/05, 2006/07, 2007/08 pozn. red.), ale úspech Košíc ich odsúva na druhé miesto.

Prehľad majstrovského hetriku HC Košice

Majstrovskú púť načali hráči z metropoly východu v sezóne 2008/09. Na tento titul sa doslova čakalo ako na spasenie. Vychladené šampanské striekalo a slová piesne We Are The Champions od skupiny Queen naposledy zneli z košického tábora v sezóne 1998/99. Desaťročné čakanie sa nakoniec vyplatilo.

Sezóna 2008/09 bola viac ako vyrovnaná. Oceliari ligu vyhrali len so štvorbodovým náskokom pred rivalmi z hlavného mesta. V play-off to bolo ešte náročnejšie. Vo štvrťfinále vyradili HC´05 Banskú Bystricu 4:1 na zápasy, ale v semifinále sa dokonale vytrápili so Zvolenčanmi, cez ktorých postúpili až po víťazstve v siedmom zápase. Počas tohto ročníka vytiahli Košičania z rukáva tajné eso – mladého brankára zo Spišskej Novej Vsi Júliusa Hudáčka. Ten svojimi výkonmi privádzal neraz protihráčov do zúfalstva, najmä vo finálovej sérii so Skalicou. Dokázal eliminovať najväčšiu hviezdu súťaže Žigmunda Pálffyho. V šiestom zápase, v ktorom mali domáci Košičania mečbal, sa rozhodovalo až v samostatných nájazdoch. Bola to už len hra nervov. Veľkú istotu vyžaroval mladík v bráne domácich. Poradil si s dvoma nájazdmi Pálffyho, ktorý musel skloniť hlavu pred čarom skvelého gólmana. Táto séria priniesla na tribúny aj novú formu fandenia. Do hľadiska v meste preslávenom trdelníkmi začala chodiť dychová hudba. Tá spolu s bubeníkmi burcovala divákov.

Nasledujúca sezóna 2009/10 priniesla pre HC Košice novú métu, a to obhajobu titulu. Sezóna sa nezačala najlepšie, skôr by sme mohli povedať, že sa začala katastrofálne. Umiestnenia v druhej časti tabuľky nikto nečakal. Vedenie klubu spravilo rez kádrom a nastala aj výmena trénerov. Do Košíc prišiel tréner uznávaných kvalít Rostislav Čada. Na jeho plecia sa zvalila najväčšia ťarcha a tou bolo pozdvihnutie klubu z popola. Tento krok sa ukázal ako najlepšie riešenie vtedajšej situácie. Nový vzduch v kabíne sa pomaly začal prejavovať aj vo výsledkoch. Pomalé stúpanie v tabuľke sa po základnej časti skončilo na bronzovej priečke. Pred oceliarmi skončili HC´05 Banská Bystica (2) a HC Slovan Bratislava (1). Vo štvrťfinále porazili HK ŠKP Poprad a v semifinále MHC Martin zhodne 4:1 na zápasy. Finále prinieslo to najlepšie, čo mohlo ponúknuť. Boje dvoch najväčších súperov ligy, a to HC Slovan Bratislava a HC Košice. V prvých dvoch zápasoch sa v Bratislave stalo to, čo možno očakával len najväčší fanúšik východniarov. Košičania si domov odviezli dve víťazstva. Po nich mali výrazne vykročené k obhajobe titulu. Stretnutia v Steel aréne boli viac ako vyrovnané. Prvý zápas skončil 2:1pp. Touto výhrou si vybojovali mečbal. V druhom zápase v Košiciach však prišiel šok. Bratislavčania dokázali oddialiť koniec série a zápas doviedli do víťazného konca (3:2 pozn. red.). Družstvá sa tak museli opäť vrátiť na piaty zápas v sérii do Bratislavy. Tu domáci nenechali nič na náhodu a Košičanov porazili v pomere 4:1 a sériu zdramatizovali - 3:2. Oceliari vedeli, že ak chcú využiť vydretý mečbal, musia tak urobiť v poslednom zápase sezóny pred vlastným publikom. Oporou im bol ako vždy brankár Hudáček, ktorý umne dirigoval celú defenzívu mužstva. Útočníci už vedeli, čo majú robiť- streliť minimálne o gól viac ako hostia. To aj splnili. Zápas vyhrali 5:2 a v Košiciach mohol opäť vybuchnúť gejzír radosti. Predsezónny cieľ sa po dlhej tŕnistej ceste naplnil. Košičania obhájili titul.

Do sezóny 2010/11 šiel HC Košice opäť s najvyššími ambíciami. Zárukou mal byť stabilný realizačný a hráčsky tím. Klub od prvého kola šliapal ako dobre namazaný stroj, v ktorom každá časť zapadala bez problémov do tej ďalšej. Pohodu v kabíne hráči prenášali aj na ľad. Šoumenstvom a zžitím sa s divákmi sa javil najmä miláčik tribún brankár Hudáček. Spolu s maskotom neraz robili krkolomné kúsky, na ktorých sa celé obecenstvo bavilo. V celej sezóne mužstvo prehralo len 11 zápasov a dostalo 120 gólov v 69 zápasoch. Počas celého ročníka sa im výraznejším spôsobom nedokázalo postaviť žiadne družstvo a cestu k titulu mali vydláždenú. Vo finále s geografickými susedmi z Popradu priniesli pre východ republiky zaujímavé, ale vzhľadom na výsledok série (4:1) jednoznačné finále. Víťazstvom v ňom zavŕšili Košičania historicky prvý majstrovský hetrik. To sa v minulosti nepodarilo ešte žiadnemu klubu pod Tatrami.

Katolícka univerzita – cieľ a budúcnosť

text: | foto: **TA KU**

Katolícka univerzita otvorila nové televízne štúdio. Slávnostné posvätenie mu udelil spišský diecézny biskup František Tondra. Myšlienka vytvorenia štúdia vyplynula z potreby skvalitniť výučbu a vytvoriť priestor na odbornú profiláciu a špecializáciu študentov.

Na začiatku, v roku 2002 toto masmediálne laboratórium obsahovalo jeden CRT prijímač a videoprehrávač. Dnes štúdio obsahuje kvalitné full HD (Hightech) vybavenie. Presne 640 000 eur stálo zrealizovanie tohto vysokonákladného projektu. Mnohí teoretici však špekulujú nad jeho predražením a nad tým či je vôbec potrebné, aby univerzita mala takéto vybavenie. *„Štúdio je určené pre študentov žurnalistiky, ktorí sa v ňom majú naučiť využívať profesionálnu techniku a kvalitne spracovať obraz a zvuk. Mnohé slovenské televízie ešte nie sú nastavené na full HD, ale my ho už máme. Prečo? Táto technika je na vrchole technického rebríčka. Načo sa teda obzerať dozadu. Je to krok do budúcnosti*," konštatuje odborný asistent KU, Marek Hasák.

Študenti si v štúdiu môžu vyskúšať prácu so štyrmi najmodernejšími kamerami, s čítacími zariadeniamia s ôsmymi reportážnymi kamerami so statívmi. Na spracovanie získaného materiálu im bude slúžiť dvadsať nových veľkokapacitných počítačov. Súčasťou je taktiež réžia, strižňa, osvetlenie a servery. Každá zo zložiek je neporovnateľná. *„Vyzdvihnúť len jednu, ktorá by mala byť tá naj, sa nedá. Treba ich brať ako celok. Televízne štúdium je prínos sám o sebe. Z celkového pohľadu som bol veľmi milo prekvapený, keď som videl statívy, ktoré tu máme. Napríklad full HD kamery, Sony Extry sú na dosah aj ‚obyčajným' ľuďom, ktorí sa venujú TV tvorbe. No pre mňa sú unikátne práve statívy. Študenti sa budú učiť narábať s touto technikou, ale vytváranie vedľajších programov je ešte zatiaľ v štádiu rozhodovania. Na bežné vypožičanie do terénu budú slúžiť iné handy kamery Panasonic*," doplnil opäť Hasák. Ak by však chceli využívať aj iný typ techniky, budú sa musieť venovať nejakej činnosti v televíznom štúdiu.

Pri slávnostnom otvorení rozbehla Univerzita spoluprácu s televíziou Lux. Tá by rada využívala priestory štúdia. Hlavný princíp zmluvy spočíva v banke protislužieb. Pracovníkom televízie Lux bude slúžiť technické vybavenie pri tvorbe televíznych programov a oni na oplátku budú poskytovať odbornú pomoc a prax študentom žurnalistiky pri praktickej realizácii cvičení z predmetov týkajúcich sa televíznej tvorby. Sú to ľudia, ktorí vedú televízne štúdiá v iných regiónoch, napríklad v Banskej Bystrici a Prešove. Čo je zaujímavé, nemajú tak kvalitne vybavené štúdiá na rozdiel od tohto univerzitného. Podobne ako v rádiu Pulz môžu študenti poskytovať nejaké materiály rádiu Lumen, takisto to môže byť aj medzi televíziami. Na otázku, či univerzita chystá spoluprácu aj s inými médiami, odpovedá hovorca KU Vladimír Buzna: *„Zatiaľ nám stačí, to čo máme, spolupráca s televíziou Lux bude trvať možno jeden rok, kým sa to zabehne. Potom, keď tam budeme mať kvalitnejších ľudí. Od študentov nemôžeme očakávať tak kvalitné výstupy ako u tých, čo sa danej oblasti venujú dlhodobo. Teda predpokladám, že po roku rozšírime spoluprácu aj s inými regionálnymi médiami a možno raz aj s celoslovenskými ako STV a Markíza.*"

Celé štúdio bolo financované z európskych štrukturálnych fondov v rámci projektu Rozvoj vzdelávania na KU pomocou IKT, laboratórnej a ubytovacej infraštruktúry v rámci operačného programu EÚ Výskum a vývoj. Prostredníctvom týchto jednotiek boli oprávnené výdavky 5 081 856, 89 Eur. Zmeny sa uskutočnili na pracoviskách v Ružomberku a v Levoči. Dokončená je prestavba študentského domova Ruža, rekonštrukcia chemického a biologického laboratória PF KU. Vďaka kvalitnej príprave žiadostí a rovnako kvalitného riadenia projektov KU získala a získava majetok vo výške miliónov EUR na výstavbu dátových centier, laboratórií, študentských domovov a univerzitnej knižnice. V blízkej budúcnosti bude zavedená digitalizácia a informatizácia knižničných priestorov a zakúpené samoobslužné zariadenia.

Od projektov sa však neočakáva výrazná návratnosť. *„Budeme doplácať z uvádzacej sumy 5%, čo síce nie je veľa, ale pri takejto cene je to dosť. V zásade, vec je taká, keby neboli realizované projekty, vďaka ktorým univerzita získava hmotný majetok, tak by sme toto všetko asi ťažko nakúpili. Keď si v rámci projektov dokážeme toto zabezpečiť, budeme mať technické zázemie, podľa ktorého bude univerzita schopná pracovať*," tvrdí Vladimír Buzna.

Súčasťou slávnostného otvorenia bol tiež konkurz na posty redaktorov, moderátorov a technikov. Na vlastnú televíziu treba mať licenciu, pevnú programovú štruktúru, veľa peňazí a stabilný tím, ktorý nie je tvorený študentmi. Nebol tento krok predčasný? *„Televízne štúdio netreba chápať v zmysle televízie KU. Slúži najmä tomu účelu, aby sa naši študenti žurnalistiky, prípadne študenti iných odborov, ktorí majú záujem, mohli rozvíjať v práci s kamerami. Ak by to dobre fungovalo a malo nejaký stabilný tím, vtedy by sme mohli uvažovať nad nejakou formou televízie. Zatiaľ budeme fungovať na výmene materiálov v podobe spravodajských príspevkov, či už vo výrobe dokumentov a relácií pre Televíziu Lux. Za to budú zodpovední pedagógovia Peter Kravčák v spolupráci s Marekom Hasákom a ľudia z televízie Lux, ktorí budú spravovať štúdio a pravidelne sa v ňom pohybovať*," doplnil hovorca KU.

Strasti a radosti hokejovej republiky

Kongres Medzinárodnej hokejovej federácie v roku 2006 rozhodol o historickom slovenskom úspechu. Majstrovstvá sveta 2011 sa uskutočnia pod Tatrami! V hlasovaní sme predstihli Švédsko a Maďarsko. V Bratislave a v Košiciach sa tak premiérovo uskutoční najväčší športový sviatok, aký je v našich podmienkach možný.

foto: **fotolab.sk**

Z dna až na vrchol sveta a späť

Po rozpade Československa prisúdil direktoriát IIHF všetky úspechy spred roka 1993 Českej republike. Hokejoví reprezentanti spod Tatier boli zaradení do skupiny C1. Slovensko sa tak vydalo na dlhú cestu dokazovania vlastnej hokejovej ceny ...

1994 – C kategória dokázala, že Slovensko má na viac. Turnaj v Poprade a Spišskej Novej Vsi naši hokejisti vyhrali s prehľadom. Najlepším strelcom podujatia sa stal 19-ročný chlapec z Topoľčian Miroslav Šatan.

1995 – Slováci v „Béčku" predviedli svoju kvalitu. Pred domácim publikom, tentoraz v Bratislave, vyhrali všetky zápasy. Nezabudnuteľná spolupráca Šatan – Peter Šťastný sa predviedla v najlepšom svetle.

1996 – Naša reprezentácia debutovala medzi najlepšími hokejovými krajinami senzačnou remízou 3:3 s Kanadou. Počas zvyšku viedenského turnaja sa však stala iba doplnkom a obsadila celkové 10. miesto. Prvý majstrovský titul získali Česi.

1997 – Slovensko poskočilo v Helsinkách na 9. priečku. Trénerské kormidlo mal v rukách legendárny Jozef Golonka, ktorý po troch rokoch vystriedal Júliusa Šuplera. V osemnástichich rokoch zažila reprezentačnú premiéru budúca megastar Marián Hossa.

1998–99 – Tímy v Švajčiarsku a neskôr v Nórsku boli vyskladané hlavne zo skúsených legionárov z Európy. Káder trénera Jána Šterbáka obsadil v oboch prípadoch 7. miesto.

2000 – Ján Filc dostal reprezentáciu do historicky prvého boja o medaily. V infarktovom finále s Čechmi sme však v Petrohrade prehrali 3:5. S kapitánskym „C" sa predstavil najlepší strelec turnaja Miroslav Šatan, ktorý sa definitívne stal tvárou slovenského hokeja na nadchádzajúce obdobie.

Z pohľadu IIHF nebol dôvod dlhšie uvažovať. Švédi hostili šampionát už deväťkrát a naši južní susedia nepatria medzi typické hokejové krajiny. Slovensko navyše prežívalo pekné hokejové obdobie. Naši reprezentanti zaznamenávali v zámorskej NHL vrchol, na svetovej scéne mali za sebou historické úspechy (vrátane dych vyrážajúcej olympiády v Turíne). Po silnej kampani, podporovanej plejádou slovenských hviezd a prezidenta republiky Ivana Gašparoviča a po prispení slovenských fanúšikov, ktorí predviedli záujem o hokej v Českej republike (2004) a v Rakúsku (2005), bolo prakticky rozhodnuté.

Dejisko šampionátu

Slovenská administratíva však dávala hokejovému zväzu poriadne zabrať. Podmienkou pre usporiadanie MS totiž bolo postavenie novej haly. Steel Aréna v Košiciach bola ako pomerne nová stavba schválená. Problém nastal v hlavnom meste. Až po dvoch rokoch hľadania sa rozhodlo, že sa hľadať už nebude. Bratislavský Štadión Ondreja Nepelu bude prestavaný podľa svetovej normy. Slovenská realita je, že keď 29. apríla začínajú MS, štadión sa bude ešte v marci 2011 aktívne stavať – čo tiež vyčarovalo veľa vrások na nejednom slovenskom čele. Nedotiahnuté je však parkovanie. Návštevníci musia hľadať miesto veľmi ďaleko od štadióna.

Lístky nie sú najlacnejšie...

Predajca lístkov Ticketportal šokoval hneď v prvý deň predaja. Fanúšikovia boli nemilo prekvapení po zistení, že ceny uvádzané na internete nemajú započítanú klasickú 3-percentnú daň, čo to síce štandardný poplatok, ale klasicky býva zarátaný do sumy uvedenej na webovom portáli. To znamenalo približne 21 eur navyše za jeden lístok, čo je na naše pomery neprijateľné. Navyše nastali aj technické problémy. Kódy na jednotlivých vstupenkách nezodpovedali kódom pôvodne zadaným do servera predajcu. To nielen zdržalo celý proces, ale aj zasiahlo členov hokejových fanklubov na Slovensku, ktorí dostanú z pôvodne sľúbených lístkov len približne 60 %. Peniaze im síce budú vrátené, no sľúbený zápas viac než tretina z nich naživo neuvidí.

Kto si oblečie dres s dvojkrížom?

Slovenskú reprezentáciu povedie na svetovom šampionáte po druhý raz Kanaďan Glen Hanlon, ktorému pomáha pri komunikácii s hráčmi, ich klubmi a agentmi generálny manažér reprezentácie a strelec najvýznamnejšieho gólu v histórii slovenského hokeja Peter Bondra. Hokejová legenda bola už dokonca spomínaná v súvislosti s aktívnou účasťou v reprezentačnom tíme. Išlo však len o prvoaprílový žart nemenovaného slovenského média a ukrajinský rodák korčule z klinca skladať nebude.

Napriek Bondrovej absencii sa môžeme na domácom šampionáte tešiť na iné ikony. V Bratislave sa predstavia majstri sveta z roku 2002 ako napríklad Jozef Stümpel, Ján Lašák, Ľuboš Bartečko, Miroslav Šatan či navrátilec do reprezentačného dresu Martin Štrbák. Hanlonov káder vystužili aj hráči zo zámorskej NHL. Najskôr prišiel Jaroslav Halák s Milanom Jurčinom a po neúspešnom prvom kole play-off pricestovali opory ako Marián Gáborík, Marián Hossa a majstri sveta Handzuš a Višňovský, ktorého však trápia boľavé ramená. Glen Hanlon nebude môcť pre zranenia využiť služby Marka Svatoša ani Andreja Sekeru a po dlhodobom zvažovaní sa rozhodol nezaradiť do kádra Petra Budaja. Prednosť dostal Lašák, ktorému sa vydarila premiérová sezóna v Jokerite Helsinki a počas reprezentačných turnajov bol aj oporou reprezentácie. V SM-lige odchytal 40 stretnutí a jeho gólový priemer sa pohyboval na hranici dvoch inkasovaných gólov na zápas. Glen Hanlon si uvedomuje aj Lašákov prínos pre náladu v kabíne a jeho obrovský podiel na zisku zlatých medailí z roku 2002. Tímovou jednotkou bude však brankár St. Louis

text: **Michal Klein, Juraj Pohlod** | foto: **fotolab.sk**

Blues Jaroslav Halák, ktorý patril v úvode sezóny medzi najvýraznejšie individuality NHL. Okrem spomínaných hráčov sa v Bratislave predstaví aj Pavol Demitra, ktorý bol so 61 bodmi piatym najproduktívnejším hráčom základnej časti KHL. Podobnú rolu ako Lášak bude mať aj Miroslav Šatan, ďalší výrazný strojca zlata z Göteborgu. „Šarky" však na rozdiel od Demitru zaznamenal rozpačitú sezónu. Po opätovnom, no márnom čakaní na zaujímavé ponuky zo zámoria v úvode sezóny sa rozhodol otestovať si, či stále kvalitatívne prevyšuje úroveň slovenskej extraligy. V 10 zápasoch za Slovan Bratislava zaznamenal 16 bodov. Potom jeho kroky, najmä vzhľadom na svetový šampionát, smerovali do KHL. Za OHK Dinamo Moskva však pre zranenie ruky odohral len 6 stretnutí.

Kauzy...

Pri zostavovaní kádra pre MS sa okrem nepozvania Petra Budaja objavili aj kauzy, týkajúce sa najmä dvoch hráčov. Po ukončení sezóny v AHL sa Tomáš Tatar skontaktoval s Petrom Bondrom s otázkou, či s ním tréner Hanlon pre svetový šampionát počíta. Podľa Tatarových slov mu generálny manažér reprezentácie povedal, že nezapadá do koncepcie tímu (12.4.). Richard Zedník naopak v kempe bol, ale po jednom tréningu sa rozhodol tím opustiť, pretože nebol spokojný so svojou úlohou v tíme (13.4.). Peter Bondra reagoval na vyjadrenie Tomáša Tatara a snažil sa bližšie ozrejmiť situáciu. Vysvetlil, že kvôli pravidlám NHL sa s talentovaným útočníkom skontaktovať nemohol. Následne ešte otvoril otázku Tatarovej účasti na šampionáte, čo však akosi nekorešponduje s Tatarovým vyhlásením o koncepcii tímu (14.4.). Nakoniec aj Richard Zedník uznal, že sa rozhodol unáhlene a k reprezentačnému tímu sa opäť pripojil (16.4.). V rámci nominácie tréner Hanlon šokoval najmä pozvaním Tomáša Marcinka, ktorému sa sezóna v AHL vôbec nevydarila. Pripísal si totiž iba 9 bodov a v štatistike +/- ukončil ročník s hrozivou bilanciou - 20. Reprezentačný kormidelník jeho pozvánku odôvodnil nedostatkom stredných útočníkov, avšak určite by pozvanie do kempu prijalo mnoho centrov, ktorí prežili úspešnejší klubový ročník ako Marcinko. Tieto kauzy a kauzičky v priebehu apríla rezonovali v slovenských médiách a určite fanúšikom ani hráčom nedodali dôveru v úspešný šampionát.

MS v Košiciach

V metropole východného Slovenska sa na MS síce chlapci s dvojkrížom na hrudi nepredstavia, ale lákadlom pre priaznivcov hokeja by mali byť reprezentačné tímy tradičných uchádzačov o popredné priečky. Košice privítajú výbery USA, Švédska a top favorita z Kanady. Pozvánku do reprezentácie síce neprijala čerstvo 1000-bodová ikona Calgary Flames Jarome Iginla, ale o hviezdy v dresoch s javorovým listom núdza určite nebude. Na Slovensko totiž pricestujú hráči ako Rick Nash, Jason Spezza, Dion Phaneuf a najmä obrovské mladé talenty ako Jordan Eberle, Jeff Skinner, John Tavares, Matt Duchene či obranca Alex Pietrangelo.

Náplasťou za neúčasť slovenskej reprezentácie v Košiciach bol prípravný dvojzápas proti výberu Švédska. V prvom stretnutí nás síce Švédi vyškolili, ale výkon Slovákov v druhom zápase bol na špičkovej úrovni, čo deklaroval aj výsledok 5:1, ktorý sa v dueloch so Švédmi nevidí veľmi často. V prípravných stretnutiach (najmä proti Rakúsku) sa najviac ukázal Štefan Ružička, ktorý si tak získal miesto v kádri aj pre svetový šampionát.

Úspešné majstrová

Verme, že sa na šampionáte v najlepšom svetle predvedú aj ďalší Slováci a Hanlonove kroky sa ukážu ako správne. A dúfajme, že sa pred celým svetom predstavíme ako vhodný usporiadateľ svetového podujatia. Je predsa najvyšší čas, aby hokejová republika zažila opäť hokejový ošiaľ a radosť.

2001 – V Nemecku sa stretla budúca slovenská „hokejová smotánka". Ján Filc dal možnosť „podrásť" Mariánovi Hossovi, Gáboríkovi, Országhovi, Zedníkovi či Chárovi. Úspech z Ruska sa však nezopakoval – skončili sme siedmy.

2002 – Po zbabranej olympiáde v Salt Lake City sa Slovensko logicky stalo outsiderom MS. Miroslav Šatan, Peter Bondra, Ján Lašák a ďalší sa však postarali o historický úspech. Filcova družina porazila vo finále Rusko (4:3). Stali sme sa majstrami sveta!

2003 – Nabudení zlatí chlapci prišli do Helsínk s radosťou. Tréner František Hossa mal k dispozícii väčšinu „göteborského tímu". Slováci zvíťazili v bratovražednom dueli s Čechmi 4:2 a získali bronz – dodnes poslednú medailu MS.

2004–2006 – České štvrté, rakúske piate a lotyšské ôsme miesto pod Františkom Hossom bolo skôr sklamaním. Kanaďanov, Rusov, Švédov aj Fínov reprezentovali stále mladší a lepší hokejisti. Na Slovensku a v Čechách sa začalo hovoriť o kríze hokejových škôl. Na rozdiel od nášho západného suseda sa u nás o probléme iba hovorilo a stále hovorí.

2007 – Ku kormidlu sa vrátil Július Šupler, ktorý mal okrem Šatana a Cháru k dispozícii hviezdny útok Gáborík – Demitra – Hossa. V Rusku to stačilo iba na šieste miesto.

2008–2010 – Absolútny prepad a najväčšie sklamanie kariéry zažil Šupler v Kanade. Absencia hviezd zapríčinila až 13. miesto. O rok sa k tímu vrátil Ján Filc, ktorý mal za úlohu vrátiť Slovensko na vrchol. Vo Švajčiarsku sme skončili iba desiati. Prišla nevyhnutná a rázna zmena – angažmán zahraničného trénera. V Nemecku skončil výber Kanaďana Glena Hanlona na krutom 12. mieste.

Hokejový sviatok z iného pohľadu

Športové šialenstvo vo fanzóne? Prečo nie?

Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji historicky prvýkrát zavítali aj pod Tatry. Tých pár dní na konci apríla a začiatku mája sú pre slovenského fanúšika niečo ako Ramadán pre moslimov. Možno ide o trošku nadnesené, ale svojím spôsobom vhodné prirovnanie. Organizovať také veľké podujatie si vyžaduje veľké množstvo úsilia, času a v neposlednom rade aj financií. Aj napriek snahe mnohí fanúšikovia hokej uvidia len z obývačky či svojej obľúbenej krčmičky. Sú však aj takí, ktorí sa nechcú zavrieť do jednej miestnosti a vytvárať si „papučovú" atmosféru. Hokejové predstavenia budú sledovať na veľkoplošných obrazovkách v dave ľudí, pri skvelej atmosfére a nefalšovanej radosti z tohto obľúbeného športu. Tieto chvíle sa môžu stať pre všetkých účastníkov doslova nezabudnuteľné. Mnohí si totiž stále pamätajú zaplnené námestia a stovky ľudí odetých do bielo-modro-červenej trikolóry. Práve takéto fanzóny vyrástli v blízkosti štadiónov v Bratislave a v Košiciach. Na týchto miestach si milovník ľadového športu vychutná všetky zápasy. Lepšia atmosféra bude asi len na samotných štadiónoch. Jedna takáto zóna sa vypína aj v našom hlavnom meste. Neďaleko štadióna, ešte pár dní pred prvým buly turnaja, desiatky pracovníkov pripravovali pre nadšencov hokeja podmienky, kde sa môžu hokejovo „nabažiť" a aspoň na malú chvíľku vypustiť z hlavy všetky osobné starosti a problémy. Celú prípravu malého hokejového „mestečka" má pod palcom hlavný organizátor podujatia Matúš, ktorý si v rámci určitého kódexu a svojím spôsobom aj bezpečnosti neprial uvádzať celé meno.

Odkiaľ pochádza myšlienka fanzóny?

Na majstrovstvách sveta je to už tradícia. Žiada ju aj Medzinárodná hokejová federácia. Chce tak priblížiť atmosféru šampionátu čo najväčšiemu počtu fanúšikov. V Bratislave budú tieto fanzóny dve. Táto bezprostredne pri zimnom štadióne je hlavná. Takisto bude aj v Košiciach. Čiže aj diváci na východe republiky si prídu na svoje.

Čo všetko fanzóna ponúka?

Predovšetkým nonstop hokej a prenos všetkých zápasov. Okrem toho sú to aj koncerty hudobných skupín. Svoje stany tu budú mať taktiež aj reklamní partneri, prinášajúc tiež množstvo atrakcií. Azda najväčšou bude umelá ľadová plocha prístupná pre širokú verejnosť. Samozrejme, s korčuľami. Aj toto je spôsob, ako umocniť ten veľký okamih svetového šampionátu, ktorý sa prvýkrát koná na Slovensku. Je to pre malých a aj veľkých. Chceme, aby mesto skutočne žilo hokejom.

Určite budú aj nejaké obmedzenia. O aké konkrétne ide?

Tie budú predovšetkým časové. Fanzóna bude otvorená počas celých majstrovstiev od prvého zápasu až po finále. Každý deň bude zóna otvorená približne od pravého poludnia až do polnoci.

Čo v prípade nepriaznivého počasia?

Samozrejme, aj na túto situáciu sme mysleli. Máme k dispozícii väčšie stany, v ktorých je zabezpečená aj projekcia. To však nebude všetko, keďže svoje prístrešky prinesú aj partneri a sponzori. Tieto stany sú veľkokapacitné a zmestí sa do nich množstvo ľudí. Myslím, že hokej sa bude dať pozerať za každého počasia.

Ako dlho trvá príprava jednej fanzóny?

Ak berieme do úvahy len čas výstavby, nerátajúc návrhy na umiestnenie stanov, atrakcií a iných dôležitých komponentov, tak sú to tri až štyri týždne pred prvým zápasom. Pripravovať sa však budeme do poslednej chvíle. Stále je čo dolaďovať a zlepšovať.

Kto sa môže zúčastniť sledovania hokeja v tejto zóne? Musia si návštevníci pripraviť aj nejaké vstupenky?

Celá fanzóna je určená pre bežných návštevníkov a najmä pre ľudí, ktorí veľmi chceli vidieť hokej, ale nezohnali lístok. Takisto aj takým, ktorí nechcú len tak sedieť doma pri telke, ale chcú si hokejové okamihy vychutnať naživo, v spoločnosti iných fanúšikov. Navyše, je to pre všetkých zadarmo, čo je veľké pozitívum. Ľudia budú vpúšťaní cez turnikety.

O takýto druh fandenia bude zrejme veľký záujem. Pripravujete sa nejako špeciálne na nápor veľkej masy ľudí?

Určite tu príde veľa fanúšikov a milovníkov hokeja. Pripravujeme sa asi ako na každé veľké podujatie. Prítomných bude mnoho členov bezpečnostnej služby, takisto aj mestská či štátna polícia. Všetko bude neustále starostlivo monitorované. Ľudia budú pri vstupe kontrolovaní. Neexistuje, aby sa za bránu dostal niekto priveľmi pod vplyvom alkoholu či iných omamných látok. Je zakázané prinášať vlastný alkohol. Názov fanzóna je veľmi výstižný. Dúfam, že sa bude hlavne fandiť a žiadne problémy sa nevyskytnú.

Aké zápasy sa budú premietať? Prídu si na svoje aj fanúšikovia z iných krajín alebo to bude hlavne o slovenských zápasoch?

Premietať sa budú aj iné zápasy. Chceme, aby aj zahraničný fanúšik navštívil naše „mestečko." Pochopiteľne, najväčší záujem bude práve o zápasy Slovenska, a to si dobre uvedomujeme.

Okolie je kompletne obývané. Nebola negatívna odozva ľudí? Neobávajú sa prílišného hluku, neporiadku či vandalizmu?

Zatiaľ sme sa nestretli s negatívnymi názormi. Všetko sa však uvidí až po prvých dňoch. Ja si myslím, že by to nemal byť problém. A takisto dúfam, že to nikomu nebude prekážať a všetci sa nadýchajú pravej hokejovej atmosféry.

Prečo by ste odporučili ľuďom prísť na toto miesto?

Je to niečo úplne iné. Doma nezažijú takúto atmosféru. Bude tu masa ľudí, bude sa hromadne povzbudzovať. Navyše bude pripravené aj občerstvenie a čapované pivo. K tomu samozrejme aj nejaké koncerty, moderátori Marcel a Junior (moderátori Rannej šou Fun Rádia - pozn. redakcie) a mnoho iných atrakcií. Je to v prvom rade o hokeji a ako už bolo spomenuté, fanzóna je niečo špecifické. Je to pre ľudí a hlavne pre takých, ktorí sa na hokej nedostali.

Slovensko opäť zažíva atmosféru pripomínajúcu zlaté časy z úvodu milénia. Krásne úspechy na pár rokov pominuli, no teraz je šanca znova. Zvlášť preto, že šampionát sa odohrá v Slovenskej republike. Hokejovej republike. Presne takto to vyjadruje aj jeden slogan majstrovstiev sveta.

Záujem je enormný. Aj samotní hráči si ešte viac cenia národný dres. Takisto každý fanúšik chcel vidieť najlepších hokejistov naživo. Podarí sa to však len niektorým, ale ani tí, ktorí sa na zápas nedostali, nemusia zúfať. Hokejové momenty sa dajú vychutnať kdekoľvek a v rôznej intenzite. Ide len o to, aby nám naši hokejisti navarili to pravé ľadové menu. Všetci dúfajú, že sa opäť do ulíc vráti hokejové šialenstvo, zaplnené bary zaznejú tónmi chorálov a obývačkami sa bude niesť šum striekajúceho šampanského. Slovensko totiž túži po úspechu. Po „neplodnom" období spomienky na minulosť ožívajú. Je tu zrejme jedna z posledných šancí pre odchádzajúcu hokejovú generáciu. Či sa to podarí, ukážu najbližšie dni. Tak nech Bože dá!

text: **Lórant Paugsch, Milan Gončár** | foto: **Lórant Paugsch**

Kto je to Igor Matovič - politik?

text: **Matej Baránek** | foto: **Martin Buzna**

Niektorí hovoria, že ako politik by som sa mal správať inak. Správam sa však tak isto ako predtým, než som do politiky vstúpil. Cítim sa v nej obyčajným človekom. V živote som bol celkom úspešný podnikateľ, ale prestalo ma napĺňať mať každý deň viac a viac peňazí. Tým pádom som hľadal niečo iné. Popri podnikaní som začal bojovať s veternými mlynmi a snažil som sa ľuďom cez články v reklamných novinách otvárať oči. Touto formou som skúšal zmeniť stav vecí verejných. Postupne ma to chytilo tak, že som sa dostal do politiky. Dnes o podnikaní už nerozmýšľam. Rozmýšľam o politike. Stala sa mojím zamestnaním na plný úväzok.

Máte na slovenskej politickej scéne nejaký ideál?

Mal som, ale už nemám.

Kto to bol?

Nepoviem. (smiech)

Je niekto, kto sa k nemu približuje?

Možno je, ale vôbec som nad ním do hĺbky nerozmýšľal. Čo mi však na ľuďoch prekáža, je, že pred zlodejstvami, či už priamo svojich „súkmeňovcoch" v politických stranách, alebo u svojich koaličných partneroch, si zakrývajú oči. Oni síce môžu byť čistí, ale tvária sa, že nevidia tie špinavosti u svojich politických kolegov. Naopak si vážim ľudí pôsobiacich v politike, ktorí sa sem neprišli nabaliť.

Nemôže to byť ospravedlnené tézou väčšieho dobra, ktoré môže často vyhrávať?

V tomto nesúhlasím. Straník to môže urobiť potichu. Ale musí sa voči tomu človeku postaviť a nejako ho dostať z tej strany von. Nebudem ho predsa tolerovať a tváriť sa, že ho nevidím. Neviem, či by som takého našiel, ktorý by bol ochotný postaviť sa proti svojím straníckym spolupracovníkom.

Radoslav Procházka z KDH, keď s vami hlasoval pri novele zákona o dvojakom občianstve z dielne Smeru, sa nepostavil proti svojej strane?

Hlasoval o zákone. Ale nemyslím si, že sa postavil proti niektorým praktikám v KDH, ktoré tam sú.

Ste veľký kritik Roberta Fica a minulej vlády. Nemali by ste byť však viacej kritikom vo vlastných radoch a terajšej koalícii?

Ja si myslím, že väčší kritik ako ja v koalícii nie je. Možno by niekto odo mňa očakával ešte viac. Podľa mňa je postačujúce, keď sa nebojím nazvať snahu o prijatie zákona proti Orbánovmu zákonu o dvojakom občianstve poklonkovaním voči Orbánovi samotnému. To neurobil nikto z terajšej koalície. Ale priznám sa, že nevidím taký dôvod na kritiku Radičovej vlády, aký som videl pri predošlej vláde, kde bola týždeň čo týždeň rozkrádačka. Súčasná koalície mi takúto možnosť nedala. Ak by však začali rozkrádať, tak je koniec, čo sa týka nejakého Matoviča v ich koalícii.

Kauzy KDH, napríklad s primátorom Ďurkovským nie sú dostatočným dôvodom na kritiku?

Pri kauze Ďurkovský som sa ozval, že sa mi to nepozdáva. Vodárne a PKO. To sú špinavosti. KDH voči nemu vyvodilo dôsledky. Preto nevidím dôvod im to stále vyhadzovať na oči. Riešili to. Nakoniec, chystá sa trestné oznámenie na poslanca Ďurkovského. Údajne má byť zbavený imunity. Počkáme si, ako sa to vyrieši.

Ako vnímate slovensko - maďarské vzťahy?

Mohli bybyť lepšie. Určite by prospelo, keby sme sa na jednej aj na druhej strane zbavili extrémistov. To znamená, aby sa v maďarskej politike nevyskytoval Orbán, Jobbik a na slovenskej strane Csáky, Duray, Berényi, Slota.

Beriete Jána Slotu ako extrémistu?

Určite áno. Ako účelového populistu. Pretože ako národniar je falošný. Chcel sa dostať ku korytu, tak si vymyslel, že takýmto spôsobom má šancu získať nejaké percento voličov. Podľa mňa nie je vôbec presvedčený o tom, čo robí.

Je problém dvojakého občianstva nebezpečný pre Slovensko?

Ak hovoríme o Orbánovom zákone, ktorý umožňuje slovenským občanom získať maďarské občianstvo bez akejkoľvek reálnej väzby, nebezpečný je. Myslím si, že je to zlý krok, ktorý svojho času robil Hitler. Uplatňoval rovnaký zákon voči občanom susedných krajín, ktorí boli nemeckej národnosti. Najskôr im rozdával nemecké občianstvo a potom ich išiel ochraňovať. To isté urobili Rusi v Gruzínsku. Podobnej situácii by sme sa mali vyvarovať a zbytočne neprihrievať polievku extrémistom.

Je podľa vás Béla Bugár presadzovateľom maďarskej, respektíve Orbánovej politiky na Slovensku?

Myslím si, že situáciu okolo občianstva nevyhodnotil dobre. Až následne si uvedomil, že omnoho dôležitejšie pre slovenských občanov maďarskej národnosti je vybaviť prácu a investorov v regióne, v ktorom žijú, ako druhé občianstvo.

Minulý týždeň ste povedali, že „Viktor Orbán by mal dostať po ušoch". Máte konkrétnu predstavu „výprasku"?

Mediálne by „po ušoch" dostať mal. My by sme sa nemali tváriť, že nič nepočujeme, keď sa Orbán vyjadrí, že budú dávať aktívne a pasívne volebné právo novým občanom aj za hranicami. Mali by sme mu dať odpoveď, ktorá zarezonuje v Európe. Potom si možno aj Európska únia povie, že sa tu rysuje problém a pomôže nám.

Považujete zníženie kvóra o používaní jazykov národnostných menších z 20% na 15% za dobré v dobe, keď sú slovensko - maďarské vzťahy do značnej miery napäté?

Momentálne je to zbytočná téma. Za najväčší problém pri používaní jazyka národnostných menšín nepovažujem zníženie kvóra z 20% na 15%, ale niektoré iné ustanovenia zákona, ktoré sú omnoho dôležitejšie. Som za to, aby sa každý občan Slovenskej republiky cítil ako doma. Zákon však nemôže spôsobovať to, že by sa odrazu začali niektorí občania cítiť ako v cudzine. Čiže príslušníci národnostnej väčšiny by sa necítili „doma" iba kvôli tomu, že niekto by si chcel uplatňovať až príliš veľa práv alebo až nadpráv.

Slovenská národná strana chce začať zbierať podpisy na vyhlásenie referenda o používaní výlučne slovenského jazyka v úradnom styku. Ako hodnotíte tento krok v otázke používania jazyka národnostných menšín a slovenčiny?

Ako čistý populizmus zo strany SNS. Ak by bol Ján Slota schopný pochopiť, čo je napísané v ústave, a ak by to myslel vážne, tak by podobné vyhlásenie nikdy nemohol učiniť. V ústave je vyslovene napísané, že referendum sa nemôže konať o základných ľudských právach. A medzi základné ľudské práva patrí právo používať rodný jazyk príslušníkom národnostnej menšiny. Takže v tejto otázke nemôže byť nikdy na Slovensku vypísané referendum. Ale Jánovi Slotovi nevadí, že bude zbierať podpisy pod takúto petíciu. Nakoniec sa vyhlási za martýra, že mu prezident nevypísal referendum. Určite neprizná, že robí niečo, čo je vyslovene proti ústave.

Blíži sa voľba generálneho prokurátora, koho budú voliť Obyčajní ľudia?

Uvidíme. Ešte nie sú oficiálni kandidáti, ale v predošlej voľbe sme volili Jozefa Čentéša. Možno však príde lepší kandidát.

Má niekto záujem, aby bol zvolený iný kandidát na post generálneho prokurátora ako kandidát koalície?

Samozrejme, môže prísť lepší kandidát. Vtedy sme boli pod časovým stresom. Momentálne bolo dosť dlhé obdobie na to, aby sa popremýšľalo o vhodnom kandidátovi. Je potešiteľné, že sa o Čentéšovi neprevalili žiadne negatívne informácie. Čo je v podstate dobre. Prešiel verejným sitom a ani verejnosť, ani novinári naňho nič nevytiahli. Rysuje sa, že je pravdepodobne dobrým kandidátom. Predpokladám, že bude opätovne kandidovať po spoločnej dohode koalície.

A čo Dobroslav Trnka?

Dobroslav Trnka mal možnosť byť sedem rokov generálnym prokurátorom a myslím si, že je čas, aby sme túto možnosť dali ďalšiemu.

Budete sledovať majstrovstvá?

Asi letmo. Pozriem si len Slovákov. Ostatných nie.

Máte favorita?

Slováci. Minimálne do tretieho.

Milovník ľudí, života a techniky

Študentom nie je jeho tvár cudzia, mnohí si s ním aj tykajú. Známy je ako záchranár pokazených notebookov, macher cez techniku a ako človek, o ktorom možno povedať, že je „taká pozitívna kôpka energie“. So študentmi rád vychádza zadobre, no keď musí, vie si aj dupnúť. V detstve bol vraj poriadny huncút, aj preto ľuďom akceptuje rôzne výstrelky. Externý doktorand zodpovedný za techniku Katedry žurnalistiky Katolíckej univerzity (KU), Marek Hasák.

text: **Michaela Kušnírová** | foto: **archív Mareka Hasáka**

Humanista so srdcom technika

Na prvý pohľad sa môže zdať, že Marek Hasák má vyštudovanú technickú univerzitu, no nie je to tak. Aj on bol kedysi študentom našej Alma mater a titul magister získal štúdiom žurnalistiky. K technike mal však vždy blízko. Hovorí o sebe, že je ako rybka, ktorú treba hodiť do vody a nechať, kým sa naučí plávať: „U mňa je to spontánne. Vidím technické zariadenie a chcem sa na ňom naučiť pracovať. Ide mi to samo, nepotrebujem manuály. Pri komplikovanejšom zariadení je, samozrejme, každý manuál dobrý.“ Humanista so srdcom technika, tak sa prívlastkoval na svojich štátniciach. Dnes už hovorí, že to môže byť aj naopak. Záleží od toho, ktorá časť jeho ja práve prevláda.

Po vyštudovaní sa rozhodol ostať na fakulte. „Som vďačný za to, čo mi fakulta dala, a tak som sa rozhodol, že dám niečo aj ja jej. Pokiaľ to bude v mojich silách, budem tu.“ Jeho pozícia na fakulte bola vraj stretom nevyhnutnosti a potreby. Podobná pozícia bola na katedre nevyhnutná a Mareka nemuseli dlho presviedčať. Jednoducho, to chcel robiť. Je tu a baví ho to.

Antitalent s pochopením

Hodinu, keď sa prvýkrát postavil pred študentov ako vyučujúci, si nepamätá. Bol taký nervózny, že netuší, čo im rozprával. Spôsob učenia od vtedy nezmenil a hodnotenie jeho vystúpení necháva na študentov. Či už na chodbe, v štúdiu alebo v triede po stretnutí s Marekom Hasákom máte pocit pochopenia. Nepovyšuje sa, snaží sa každého vypočuť, pochopiť a akceptovať. „Usilujem sa vychádzať so študentmi, pokiaľ to nezneužívajú, je všetko v poriadku. Dá sa s nimi porozprávať a nadviazať kontakt.“ Človek by mal vedieť, kde končia hranice. „Tie medze sú tam. Jednoducho, autorita musí byť a ak to mám byť ja, viem si poriadok udržať.“

Dar ovládať techniku nepovažuje Marek Hasák za niečo výnimočné. Chápe, ak má niekto problém narábať s Applom či nevie postrihať zvuk a obraz: „Ja som totálny antitalent na mnoho vecí, tak prečo by som nemal mať pochopenie pre človeka, ktorý je technický antitalent?“ Čo však obdivuje, sú ženy, ktoré sú mnohokrát technicky zdatnejšie ako muži.

Veľké pozitívum vidí v novom televíznom štúdiu, ktoré je podľa neho skvelou príležitosť na rozvoj študentov i školy. Budúcnosť má aj vlastná produkcia. „Televízne štúdio ako máme my, momentálne nie je nikde na Slovenku. Samozrejme, existujú aj väčšie štúdiá, no čo sa týka kvality a novosti techniky, je KU teraz špička.“ Doma by štúdio nechcel, ale v škole sa však na ňom poctivo „hrá“. Ovláda ho približne na 80%, zvládol by aj natočiť záznam z diskusie. Na zložitejšie úkony bude asi potrebovať manuál, musí sa s nimi vyhrať.

Huncút, ktorý rád sleduje, ako mu syn rastie pred očami

Voľný čas rád trávi s rodinou. Momentálne ho baví sledovať, ako mu syn rastie pred očami. V tomto je podľa neho technika slabá, mnoho vecí nedokáže zaznamenať. Ale veľa si môže zapamätať človek. Nedávno si jeho syn všimol, že autíčko, s ktorým sa hrá, má volant na pravej strane. „Pre mňa je fascinujúce sledovať, ako ten malý človieček prichádza na rôzne veci tykajúce sa tohto sveta. Ten zmysel pre detail, ktorý to dieťa má, je úžasný. To sú chvíle, ktoré ma bavia.“

Tak, ako jeho syn i on bol kedysi huncút. No toto obdobie nepokladá za zlé, veľa vecí sa naučil. Azda aj preto chápe výstrelky ľudí. „Človek v živote prechádza rôznymi etapami a v každej zaujíma nejaké pozície. Kým ten život ustojí a z extrémov sa nestane zmysel života, nevidím v tom problém.“

Chce pochopiť ľudí

Pochopenie je pre Mareka Hasáka veľmi dôležité. Chce sa oň snažiť i po smrti. Dostať sa do neba a tam porozumieť ľuďom: „Mám taký obraz, že keď človek zomrie, tak mu bude mnoho veci jasných. Chcel by som rozumieť tomu, ako ľudia zmýšľajú. Tu na zemi to, bohužiaľ, asi nie je obsiahnuteľné. A potom mi to možno už bude jedno. Ale teším sa, keď budem rozumieť, ako ľudia mysleli mnohé veci.“

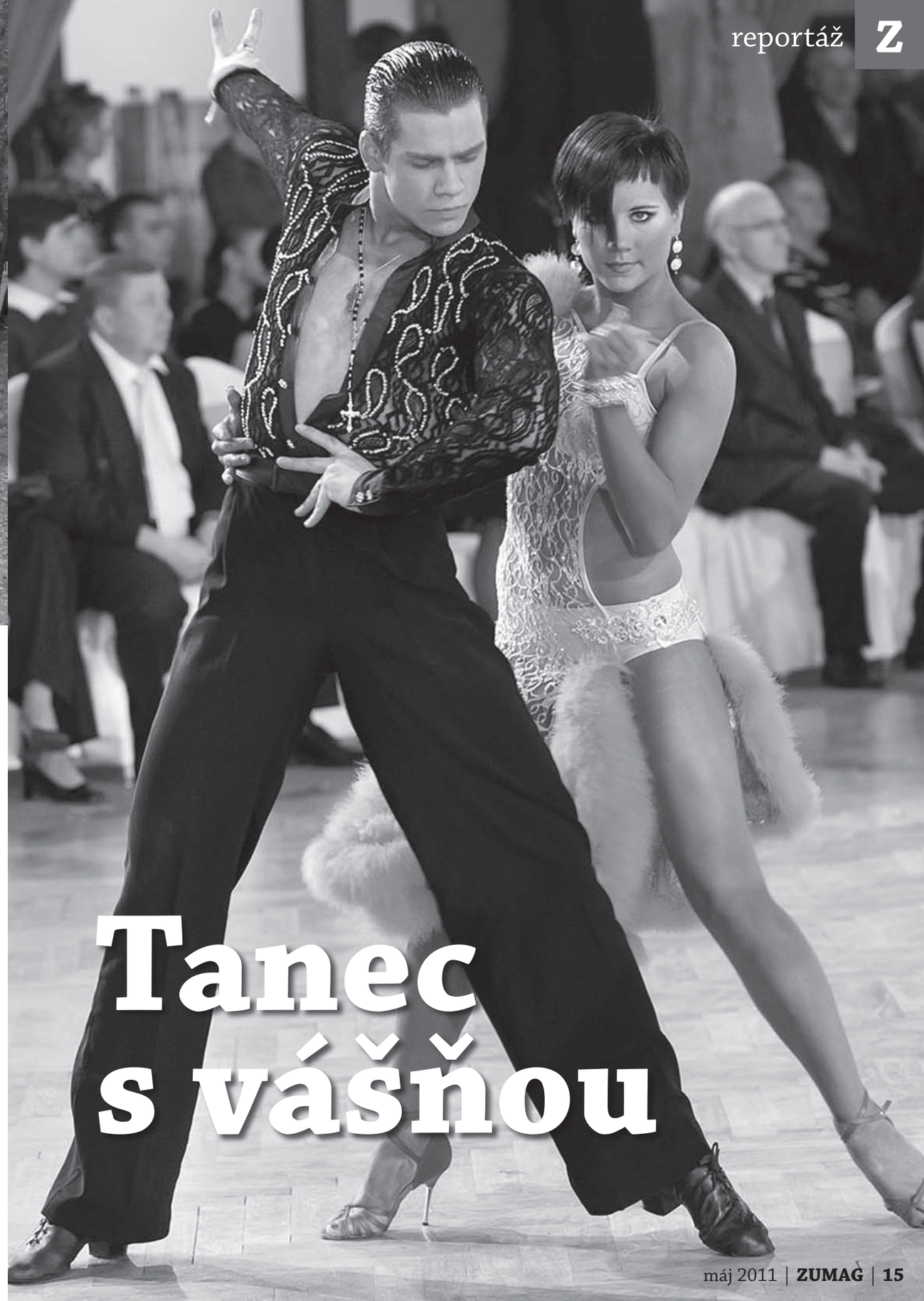

Tanec s vášňou

text: **Veronika Červinková** | foto: **TS MAESTRO**

Šmuhy na parkete, zarosené sklá, tvrdá drina, dotyk, pevná vôľa a pot. Pot, ktorý sa leje po telách túžiacich po úspechu, sláve a uznaní. Vitajte vo svete tanečníkov. Vitajte v spolunažívaní žien a mužov, ktorí svojou elegantnosťou a ladnosťou prezentujú spoločenské tance.

Opomenúť nemôžeme ani svet, ktorý sa stáva mužskému oku lahodnejším a líškavejším. Svet zaobalený do hriešnych pohybov, koketných červených pier a „špinavých" dotykov. Svet latinskoamerických tancov. Áno uznávam, baví ma pozerať sa na súhru dvoch tiel pri waltze, rýchle krokové variácie v quickstepe a milujem, keď môžem prežiť túžbu tanga. Pravidelne sa pod moju kožu dostávajú rytmy čačy, samby a dokážem precítiť zlosť v paso doble. Toto všetko dokážem. Niekoľkokrát za týždeň a aj po stýkrát pozerania sa. A práve tu nastáva problém. POZERAŤ SA. Nestojím na vŕzgajúcom parkete vybrúsenom a naleštenom lakom, ako sa na pravý parket tanečnej súťaže patrí a svedčí. Nemám svoje nohy obuté do krásnych remienkových topánok. Bohužiaľ, ani moje nablýskané ozdoby na imaginárnych strapcových šatách sa netešia priazni reflektorov. Premeškala som šancu. Odišiel mi autobus naplnený mojím slabým entuziazmom, strachom z driny a zmestila sa doň aj moja preflákaná mladosť. Hold je neskoro. Stačí mi utrieť slzu a aplikovať na mňa to otrepané staré príslovie „starého psa novým kúskom nenaučíš". Mojej zlomenej duši neostáva nič iné iba zaviazať sa, že neprestanem civieť na obrazovku televízie či počítača pri tanečných súťažiach. Zakaždým sa snažím nasať pocity porotcov, tanečníkov i divákov a hlúpo si kladiem otázky, ako je možné, že v dnešnom technickom svete nevymysleli niečo, s čím sa mi podarí byť v priamom dianí a v tichosti si nemôžem do taktu súťažnej hudbu pod stolom tancovať tie tri kroky, ktoré ovládam. Už nemám dôvod hnevať sa. Už nepotrebujem hyperaktívnu dobu na takýto pocit. Stačí mi byť študentkou žurnalistiky a členkou redakcie vysokoškolského časopisu. V sobotu 16. apríla sa v Ružomberku udiala spoločenská akcia roka.

Tretie kolo slovenského pohára 2011 a pohár primátora mesta Ružomberok v tanečnom športe. Zrazu som sa ocitla tam. V priamom dianí toho všetkého. Poznáte ten pocit, ktorý vo vás vyvoláva niečo prijemné? Pocit akoby vo vás lietali motýle. Mala som ho. Zaútočili na mňa v plnej rýchlosti už pri prejdení cez prvé dvere. Bola som tam. Vo svete trénerov podporujúcich svoje tanečné „deti", tanečníkov s hudbou v ušiach, aby, náhodou, nestratili rytmus a ženy. Ach, ženy. Kvitnúce v zástupoch obdivovateľov, vyčesané, vymaľované v reálnych šatách a v krásnych topánkach čakajúc na svoju chvíľu obdivu a priazne. Je tu. Ten slušivý parket. Nalakovaný, lesknúci sa, pravidelne čistený obrovskými metlami od popadaných pierok zo šatstva stopercentných tanečníčok. Prvý pohľad mi padol na roztancúvajúcich sa súťažiacich. Zmes malých, veľkých, slovenských, cudzokrajných, farebných. Spoločný menovateľ ostáva však rovnaký. Posunúť svoju hranicu, ukázať, že čas zatvorený za dverami nebol márny a azda i túžba dostať sa na najvyššie, na tie tri stupienky tanečnej slávy. Usadili ma na stoličky priamo pred parket. Mala som výhľad na každý detail a všetky gestá, ktoré boli venované publiku vrátane mňa. Miestnosť krásne vyzdobená, organizácia stopercentná, jednoducho povedané sála nasiaknutá vzduchom, z ktorého bola cítiť každá molekula úspešnosti a prestíže. Túto atmosféru si nakradlo celé poschodie, chodba a ušlo sa aj najmenšiemu zákutiu. Začala sa „veľká" súťaž profesionálov. Vysoký počet súťažných párov zaručoval skutočný adrenalín a s pokojným svedomím môžem dodať, že ani ten najjednoduchší pár sa vo svojej húževnatosti nestratil. Ladné pohyby sa maznali s našimi zmyslami a ani bujaré povzbudivé výkriky fanúšikov v tom nezabránili. Porota stojaca v rohoch tanečného parketu sa vlnila do hravých tónov hudby a značila si body pre tých najviac „utrhnutých" na parkete. V slede rýchlych krokov a výrazovej expresie som otáčala krkom na všetky svetové strany a snažila som si nájsť svojich favoritov. Pri kvapkách potu, ktoré prskali na okolo sediacich som pochopila, prečo sa tanečné súťaže radia do kategórie športu. Prvé miesta nepatrili tým najkrajším šatám a krásnej úprave. Tajomstvo a celé čaro sa skrývalo v nohách. Tých natretých hnedým krémom a obtiahnutých pančucháčmi pre lepší estetický zážitok. Muži sa jemne červenali pri koketnom pohľade „snedých divých" žien a ženy túžobne pozerali na suverenitu mužov a v duchu si želali, aby ten sediaci po ich pravici vedel aspoň sčasti takto narábať s bokmi. Vysokopostavení páni mali česť podať si ruku s víťazmi a moje tajné tipy zlyhali. Králi parketu si zatancovali svoj víťazný tanec a moje nohy dostali opäť chuť tancovať. Banket po skončení súťaže premenil dokonale nastajlovaných bojovníkov na obyčajných ľudí. Nehýbali sa. Iba v tichosti a s plnými ústami si vychutnávali kov blysknúci sa na ich hrudi. Dobojovali a únava sa dala krájať. Odchádzala som naplnená, s pocitom splnenia si sna. Opäť som ich zobudila. Motýle.

Po príchode domov som si v tichosti zatancovala s najväčším nasadením mnou ovládajúce kroky, nevynechala som výrazné gestá a hravé pohľady. Zaspávala som s vedomím, že dnes sa mi podarilo vyhrať. Vyhrať prvé miesto v dojme, ktorý mi zanechala táto súťaž. Možno nadobúdate pocit, že preháňam a som až príliš patetická. Nedbám. Je to tak. Milujem tanec a všetkým milovníkom prajem rovnaký pocit. Pocit odvahy. Odvahy, ktorý ma prinútil rozhýbať sa. Začnem tancovať, i keby to malo byť počas prvomájového dažďa na ulici.

Veľa a ešte viac nocí len pre nás

text: **Kristína Zelná**

Časy, kedy na nás z obrazoviek televízorov hľadeli decentné dámy, sú už dávno preč. Kto by bol však očakával, že Slovenskom otrasie ako vlna zemetrasení turecká telenovela? Odpoveď môžeme nájsť v masovom divákovi.

Francúz Gustav LeBon sformuloval tézu, podľa ktorej masy do značnej miery ovplyvňujú jednotlivca – teória davu. Dav je v bežnom slova zmysle zhromaždenie, ktoré sa dá úspešne manipulovať. Podľa danej teórie, manipulátori využívajú na splnenie svojich cieľov vytvorenie spoločného nepriateľa a pozitívnu prezentáciu svojej osoby. Obraz vodcu je preto často idealizovaný.

Vodcovia vzbudzujú pocit, že hovoria len pravdu. Na spracúvanie svojich „obetí" využívajú manipulátori opakovanie, až kým manipulovaní (v tomto prípade diváci telenovely) nepovažujú všetko za pravdivé. Podľa LeBona – davové správanie je stratou individuality a identity. Viacerí odborníci sa nechali počuť, že prostredníctvom telenovely „o Šeherezáde" dochádza k infiltrácii moslimskej kultúry, do našich myslí ako kultúry pokoja, ktorá nechce nikomu ubližovať.

Ľudia premietajú telenovely do svojich osobných životov a snažia sa žiť videné. Dostávame sa k faktu, že pre mnohých ľudí prestáva skutočná realita jestvovať. Ďalšou zaujímavosťou je, že odkedy sa BERGÜZAR KOREL (predstaviteľka Šeherezády), stala matkou aj v reálnom živote, bola by schopná urobiť „hocičo".

Isté denníky tvrdia, že je BERGÜZAR je nielen milujúca matka, ale aj chamtivá žena. Za prítomnosť na módnej šou s manželom, sa nehanbí vypýtať 30-tisíc eur, čo je už iná suma v porovnaní s honorárom za jeden diel telenovely (10 tisíc eur). Rodinný rozpočet sa rozrástol aj vďaka Halitovmu pričineniu. Ten získal za jednu časť o dve tisícky viac. Z niečoho žiť predsa musia.

Hlavní protagonisti sa netaja tým, že tvoria pár (dokonca manželský) aj v súkromnom živote. Dokonalé stretnutie rozhádaných milencov na filmovom pľaci „fenomenálneho" seriálu dotvára rozprávkový príbeh jednej lásky. Až je to na neuverenie, že sa takéto niečo môže vôbec stať. No ako snáď v každom vzťahu, aj medzi nimi panuje žiarlivosť. Zo strany BERGÜZAR určite, keď nedávno priznala, že vidieť bozkávať sa Halita s inou ženou v telenovele, ju privádza do zúfalstva.

Ako autor jedného článku trefne podotkol – Tisíc a jedna noc sa líši od rozprávky iba dobou, v ktorej je zasadená. Hlavní hrdinovia sa nenaháňajú na koňoch, ale na drahých autách a neposielajú poslov, ale esemesky.

Žurnalistika na webe nebude charitou

text: **Martin Kuchár** | foto: **patriot.sk**

Projekt Piano, ktorý má spoplatniť prémiové časti webových vydaní novín a časopisov, má vysoké ambície. Autor služby Tomáš Bella je presvedčený o jeho úspechu. Otázne však je, ako na „platenie" zareaguje pospolitý ľud.

Strata kvality, ktorou slovenská žurnalistika už dlhodobo trpí, nie je zapríčinená neschopnosťou novinárov či chamtivými vydavateľmi, ktorí nechcú do médií investovať. Ľudia pracujúci v médiách nie sú na Slovensku menej inteligentní ako tí v zahraničí. Problémom je reálny nedostatok peňazí, ktorý má projekt vyriešiť. Väčšina médií je totiž na hrane prežitia a platí len to, čo si môže dovoliť. Kvalita žurnalistiky je preto taká, aká maximálne môže byť.

Pomôžem si jednoduchým príkladom: Na zahraničnom oddelení ktoréhokoľvek serióznejšieho denníka v zámorí pracuje päťdesiatka novinárov. U nás rovnakú oblasť s rovnakým denným obsahom pokrýva často ani nie poltucet žurnalistov, od ktorých je paradoxne očakávaný rovnaký výkon. Navyše zadarmo, keďže si ich prácu prezrieme bezplatne na webe.

Od začiatku mája, kedy do ostrej prevádzky nastúpi projekt Piano, sa to však stane minulosťou. Spoplatnenie prémiových oblastí s exkluzívnym obsahom internetových vydaní najväčších denníkov a špecializovaných magazínov má priniesť slovenskej žurnalistike reálne peniaze. Nielen číslo v podobe počtu návštev, ktorým ohúria svojich inzerentov.

Zdá sa teda, že on-line žurnalistika na Slovensku nebude charitou a za jej obsah zaplatíme rovnako ako za predplatné printových médií. Tomáš Bella, ktorý to všetko „spískal", chce v horizonte troch rokov osloviť okolo 15 percent slovenskej internetovej populácie. Ako sám tvrdí, na projekte na Slovensku nezarobí, netají sa však jeho možným predajom do zahraničia.

Projekt Piano zamkne komentáre a názorové sekcie internetových vydaní denníkov Sme, Pravda a Hospodárske novinky. Takmer kompletne bude spoplatnený denník Šport, špecializovaný portál Mediálne.sk a časopis .týždeň. Do projektu sa zapojí aj jedna internetová televízia a počítačový magazín. Po zaplatení príslušnej sumy, ktorá je na začiatok 2,90 eur mesačne, sa prémiový obsah na spomínaných weboch odomkne komplexne.

Súčasťou projektu je aj uzamknutie pridávania príspevkov do diskusií. U každého médiá je táto časť špecificky prispôsobená. Isté však je, že by to malo prispieť k zvýšeniu kvality a slušnosti pri diskutovaní. Čitateľ bude totiž v diskusiách vystupovať pod svojou registráciou so svojim menom.

Piano je veľmi sofistikovaný systém, ktorý doposiaľ v tejto forme nikde neexistoval. Tomáš Bella chce z Piana spraviť masový produkt, ktorý bude veľmi lacný. Neuzamkne pritom celý obsah, ako to urobil napríklad Murdoch v prípade New York Times, kde je zadarmo len titulka. Mediá teda nejdú do rizika straty návštevnosti. Projekt sa dotkne len tých čitateľov, ktorí si prezerajú najviac zdrojov, alebo noviny využívajú pri svojej práci a nebudú mať preto problém zaplatiť za prémiový obsah, pretože poznajú hodnotu informácií.

Otázne však je, či bude slovenský čitateľ ochotný platiť za niečo, čo nesleduje. To sa týka najmä diskusií, ktoré väčšina kategoricky ignoruje. Alebo či zaplatí za komentáre a stĺpčeky, ktoré často strieľajú absolútne mimo a len občas pozdvihnú ducha a obohatia myseľ. Otáznik teda nevisí nad kúpyschopnosťou nášho internetového osadenstva, ale nad obyčajným princípom, kvôli ktorému si Bella na piane možno nikdy nezahrá.

Dostanú sa Slováci k sledovaniu zápasov juniorských majstrovstiev sveta?

text: **Lukáš Timko** | foto: **nd03.jxs.cz**

V posledných dňoch intenzívne prebiehajú diskusie o tom, ako by sa mohli Slováci dostať ku sledovaniu prenosov z hokejových majstrovstiev sveta hráčov do 20 rokov v Buffale. Aby sme ukončili rôzne polemiky a obviňovania rôznych inštitúcií, prinášame túto štúdiu.

Hokejový zápas, podobne ako aj 99 percent akéhokoľvek športového podujatia, sa na konci prvého desaťročia aktuálneho storočia dá sledovať piatimi rôznymi spôsobmi. Prítomnosť fanúšika priamo na štadióne a sledovanie textového live komentára rozoberať nebudeme. Rovnako sa nebudeme venovať ani možnosti počúvať zápasy cez rádio, keďže prenosy juniorských MS 2011 vysielajú iba kanadské rádiové stanice WGR 550, FAN Radio Network a CKMX 920 AM, aj to iba vystúpenia kanadského celku.

Začarovaný kruh televíznych práv

Najkvalitnejšie a najjednoduchšie sa samozrejme pozerajú zápasy v televízii. Situácia okolo nadchádzajúceho šampionátu je pomerne jasná. Každé podujatie má svojho Host Broacastera, teda televíziu, ktorá vyhrá „tender" (ak sa nejaký koná) a následne z podujatia vyrobí signál. Organizátori MS U20, IIHF a spoločnosť USA Hockey toto právo predali kanadskej športovej televízii TSN. Kameňom úrazu je teda TSN, ktorá najprv prijala všetky požiadavky od televízií, ktoré chcú turnaj vysielať (je ich iba deväť - medzi nimi STV) a rozhodla sa, ktoré zápasy vyrobí. Na zozname nežiaducich sa ocitlo až deväť duelov! Jeden zo svojich zápasov v základnej skupine tak neuvidia Švédi, Česi a Slováci. Akákoľvek kritika k predstaviteľom Slovenskej televízie je teda nemiestna.

Nejasné okolnosti internetového vysielania

Samostatnou kapitolou je sledovanie zápasov online. Existuje množstvo spoločností, ktoré dokážu z akéhokoľvek podujatia vyrobiť stream, teda svojím personálom a kamerami priamo na mieste. Signál následne rozšíria prostredníctvom svojej webovej stánky. V prevažnej väčšine si divák za prenos musí zaplatiť. Na Slovensku poznáme huste.tv. Takáto internetová televízia je nezávislá od Host Broadcastera, teda v tomto prípade od TSN. Tento rok, tak ako aj na minulých MS, sa organizátor dohodol so spoločnosťou FASTHockey, ktorá za nešpecifikovaný poplatok dostala právo z turnaja vyrobiť svoj vlastný signál. Ak sa však zaregistrujete na stránkach tejto spoločnosti a kúpite si kredit na tento turnaj, zistíte nelichotivú vec. Niektoré zápasy totiž vôbec nevysielajú a pri ostatných je poznámka „GAME BLACKED OUT IN YOUR AREA" čo teda znamená, že hoci FASTHockey prenos vyrába, nemôže ho šíriť cez oceán.

Vynára sa tu však zopár zaujímavostí. Minulý rok totiž juniorské MS z Kanady FASTHockey vysielalo bez obmedzení a diváci zo Slovenska si tak mohli pozrieť okrem iného aj zápasy našich o záchranu. V pondelok 20. decembra sme dokonca dostali na náš redakčný e-mail správu od FASTHockey. S radosťou nám oznamujú, že budú vysielať všetky zápasy na turnaji. Keď však v stredu zverejnili program svojich prenosov, zďaleka sa to nepodobalo sľubom. Rozhodli sme sa preto kontaktovať vedenie turnaja USA Hockey aj samotný FASTHockey. Organizátor nám neodpovedal vôbec, vo FASTHockey sa zmohli na túto vetu: „Unfortunately, the only games we will be carrying this year are Team USA games." (Nanešťastie, tento rok budeme vysielať iba zápasy USA.)

Podľa všetkého sa teda zdá, že hoci FASTHockey malo záujem odvysielať všetky zápasy pre všetkých, organizátor to nedovolil. Buď jednoducho nedostali práva alebo si vedenie turnaja stanovilo privysokú cenu.

Fanúšikovia sa teda stali obeťami akejsi politickej bitky. Kto má záujem o to, aby si diváci nemohli pozrieť zápasy svojho mužstva?

Spišský hrad vlani navštívilo 150-tisíc turistov

text: **Martin Buzna**

Spišské Podhradie – Okolo 150 000 turistov z celého sveta navštívilo minulý rok Spišský hrad. Návštevníci najčastejšie pochádzali zo susedného Poľska, Česka, ale aj Austrálie či Japonska. Svojou štvorhektárovou rozlohou je Spišský hrad považovaný za jeden z najväčších hradných komplexov strednej Európy. Hradná ruina spolu s rovnako jedinečným okolím územia Spiš je od roku 1993 súčasťou Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. *„Je pre nás veľký úspech, že nás za rok navštívi toľko ľudí. Máme horšiu prístupnosť ako Bratislavský hrad, napriek tomu sme návštevnosťou na špici medzi slovenskými hradmi,"* povedala Mária Novotná, riaditeľka Spišského múzea v Levoči, ktoré Spišský hrad spravuje.

„Hrad je veľmi zaujímavý, som prekvapená, aký je veľký. Nečakala som, že bude až taký mohutný. Veľmi sa mi tu páči," povedala návštevníčka Marie z Českej republiky. *„Som smutný, že Slováci chodia na dovolenky do zahraničia. A nevedia si vážiť to, čo tu máme. Naše kultúrne pamiatky sú veľmi pekné, príkladom je napríklad Spišský hrad,"* povedal návštevník Jozef z Banskej Bystrice.

Spišský hrad tvorí so Spišským Podhradím a Spišskou Kapitulou súvislú historickú a sídelnú jednotku – Spišské Podhradie, pôvodne podhradské mestečko Spišského hradu. Návštevníci Spišského hradu si môžu pozrieť viaceré objekty – na dolnom nádvorí náučnú trasu, ktorej súčasťou sú zachované a rekonštruované základy kruhovej pevnosti Jiskrových vojsk z 15. storočia, ďalej barbakan západnej brány stredného nádvoria zo 14. storočia, základy pravekej stavby kultového charakteru, ako aj základy časti hospodárskych budov zo 17. storočia. V roku 1985 sa sprístupnila v stavebnom komplexe renesančnej arkádovej chodby a západných gotických palácov na hornom hrade historická expozícia, prezentujúca doklady o osídlení hradného brala od najstarších čias až po výstavbu hradu. Nachádza sa tu aj dokumentácia politickej a vojenskej moci šľachty, s dôrazom na bojovú techniku hradu v 15.-16. Storočí a na feudálnu justíciu. Verejnosti je hrad prístupný v sezóne (máj - október) od 9.00 do 19.00, posledný vstup do hradu je o 18 hodine.

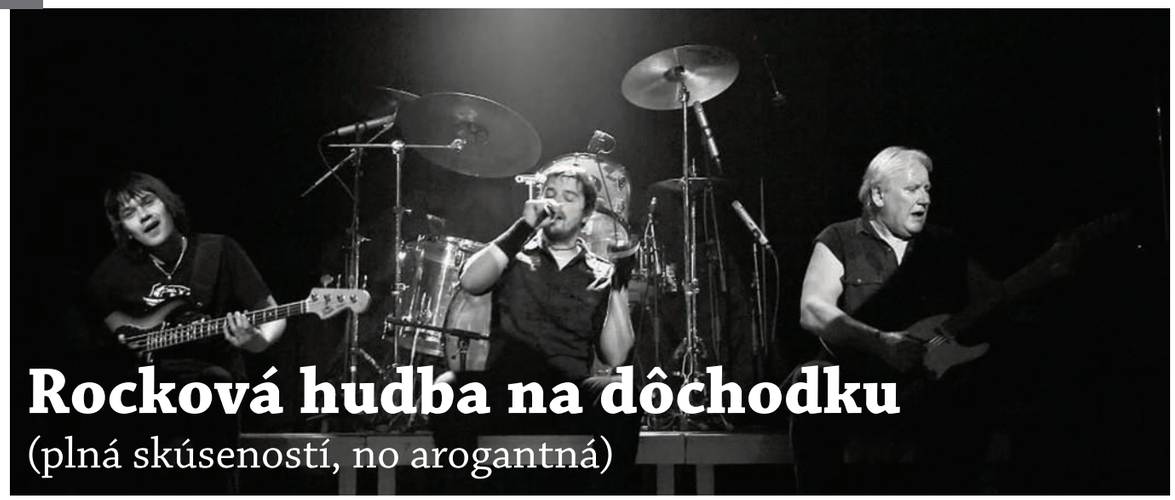

Rocková hudba na dôchodku

(plná skúseností, no arogantná)

text: **Tomáš Ilečko** | foto: **rajce.net**

Jedenásteho marca privítali Ružomberčania česúk rockovú legendu Katapult. Koncert bol súčasťou slovenského turné a uskutočnil sa v miestnej športovej hale Koniareň. Hudobná skupina mala počas svojho turné niekoľko predskokanov. V Ružomberku nimi boli konkrétne Robo Mikla and Project a skupina AC+.

Skupina Katapult je na scéne už viac než 25 rokov, a preto obecenstvo na ich koncertoch zvykne mať v priemere po štyridsiatke, no v Ružomberku bolo veľmi ťažké nájsť niekoho mladšieho. Koncert sa uskutočnil za pomoci rockového rádia Aligátor z Liptovského Mikuláša a pivovaru Steiger, čo bolo zjavné, pretože aj osadenstvo v Koniarni bolo už polhodinu pred koncertom v dobrej nálade.

Organizačné schopnosti koncertu boli ďaleko pod bodom mrazu, už pri vchode bolo nepríjemné vstupovať popri naplno zaťaženej bezpečnostnej službe.

Zvykom na rockových koncertoch býva meškanie interpretov. Už prvý predskokan Robo Mikla so skupinou nebol výnimkou. Organizátori sa túto situáciu snažili kontrolovať žrebovaním výhercov podľa čísla vstupeniek. Finalista prvej série súťaže Superstar však výrazne prekvapil, a to hneď z niekoľkých dôvodov. Osobne ma prekvapila jeho spolupráca s Milanom Herstekom, ktorý s Robom Miklom spolupracuje už druhý rokok. Herstek je v umeleckých kruhoch známy ako majiteľ jedného z najlepších hudobných štúdií na Slovensku, producentskou činnosťou a v prípade Roba Miklu aj sólovým gitaristom jeho skupiny. V Ružomberku predviedli výbornú šou plnú nového zvuku, zohratosti a výborných skladieb. Sám Mikla prekvapil na pódiu silnou charizmou. Rocková hudba potrebuje takéto tváre s novými nápadmi, miestami som mal pocit, že ľudí pod pódiom zabával viac než samotný Katapult. Skupina odohrala skladby z nového albumu, no odzneli aj cover verzie skladieb ako napríklad Knockin' on Heaven's Door od Guns N' Roses, ale aj zaujímavá verzia balady Kým ťa mám, ktorú Mikla zahrnul do svojho repertoáru už v dobe finálových kôl Superstar.

Po približne hodinovom vystúpení Roba Miklu sa na pódiu objavila skupina AC+, ktorá už na prvý pohľad zaujala zaujímavým oblečením. Speváka vo výraznom červenom oblečení nebolo možné prehliadnuť. Zoskupenie odohralo plejádu svojich notoricky známych hitov z osemdesiatych rokov. Zo všetkých spomeniem iba skladby ako *Na kolenách*, *Načo sú nám prachy*, prípadne svoju kultovú *Kláru*. Skupina sa aj napriek dlhoročnému pôsobeniu na scéne predviedla plná energie. Ako druhý predskokan navnadili publikum a obecenstvo si ani na minútu neuvedomilo, že už dve hodiny čaká na svoj vysnený Katapult.

Zhruba o deviatej hodine sa k slovu dostala skupina, na ktorú všetci čakali. Katapult doslova odpálil koncert úvodnou skladbou *Až*. Legenda predviedla ozajstnú rockovú šou plnú svetiel, hlasnej hudby a legendárnych hitov. Je potrebné pripomenúť, že pôvodnú zostavu už tvorí iba spevák a gitarista Olda Říha. Na poste basgitaristu a bubeníka sa predstavili noví členovia, čo pri prvom pohľade vyznelo trochu rozpačito, pretože skalní fanúšikovia si zvykli na *Dědkovu* basgitaru. Jednou vetou by sa dal koncert tohto tria opísať *Čo skladba, to hit*. Skupina zahrala zmes svojich najznámejších hitov, medzi ktoré patria *Katapult*, *Hlupák váha, blues opuštení postele*. Neskôr skladby z osemdesiatych rokov: *Modrý z nebe*, *Spolkneme hada* ale aj *S tebou nebo bez tebe*. No a napokon skladby, ktoré kapela nahrala v novej zostave, napríklad *Jen jednou dostat šanci*. Spevák aj napriek svojmu veku na pódiu doslova žil a rozospieval publikum počas celého koncertu. Katapult trochu sklamal slabými vokálmi a miestami až príliš surovým zvukom, čo je však v celkovom kontexte iba malý detail.

Tieto tri hudobné skupiny ukázali Ružomberku, že aj keď je rocková hudba už na dôchodku, ešte stále nie je mŕtva. Akoby sa na štyri hodiny Ružomberku predstavili tri generácie rockovej hudby. Z toho vyplýva, že tento hudobný žáner nemieni dať spoločnosti posledné zbohom a to je tá najlepšia správa pre jej priaznivcov.

Hudobný štýl pod drobnohľadom – Funk

text: **Tomáš Ilečko** | zdroj: **vies.sk**

Muzikológovia a hudobní vedci sa celé roky nevedia zhodnúť na slove, z ktorého názov tohto hudobného smeru vznikol. Prvá teória stojí na slove, „funk" čo v preklade znamená smrad, ktorý je v spojitosti s prvými afro-americkými džezovými umelcami pracujúcimi v „smradľavom" tabakovom priemysle. Druhá teória vychádza zo slova funky, čo znamená zábavný, a to z dôvodu tanečného, synkopického charakteru tejto hudby. V hudobnej histórii sa funk postupne vypracoval z podkategórie džezovej hudby na samostatný a špecifický umelecký smer. Za najznámejších priekupníkov funkovej hudby sa vo svete považujú umelci ako James Brown, ktorý je považovaný za otca funku, Herbie Hancock, prípadne zoskupenie Kool and the Gang. Funk je v dnešnej dobe známy ako súčasť folku, popu, R&B, hip-hopu, džezu, rocku, ale aj tvrdšej metalovej hudby. V našich končinách tento hudobný smer propagujú zoskupenia Monkey Business, alebo Funkastic.

Rocková hudba nespí

Sú tu recenzie z troch kútov gitarovej hudby

text: **Tomáš Ilečko** | foto: **internet**

Strokes a ich nový album Angles

Pred niekoľkými dňami sa na internet dostal nový singel od indie stálice Strokes, v podobe skladby *Under Cover Of Darkness*. Nový album predstavil koncom marca David Letterman a práve v jeho šou mohli fanúšikovia počuť prvé live verzie skladieb z tohto albumu. Nový počin Strokes nevychádza zo svojho štýlu, no akoby sa viac približoval masovejšiemu poslucháčovi. Spomínaný singel je toho príkladom. Výborne odpálené intro s typicky „strouksovským" riffom, nabaľujúca sa verzia a chytľavý refrén. Po zvukovej stránke znie album veľmi ucelene, jediné, čo chýba, je gitarová surovosť, ktorú Strokes vymenili za elektronické zvukové steny. Skladateľsky Strokes neprišli s ničím novým. Rytmika a použité harmónie sme v podobnom prevedení mali možnosť počuť už na predchádzajúcich albumoch. Obohacujúce je však využívanie elektrických bicích. Zaujímavé spektrum pocitov v desiatich skladbách albumu apeluje na niekoľkoročnú hudobnú vyspelosť. Ako tip môžu slúžiť skladby *Machu Picchu*, *Taken For A Fool*, ale aj záverečná pieseň *Life Is Simple In The Moonlight*. Je príjemné vidieť, že Strokes ustupujú od imidžu alternatívnych pionierov, za ktorými stoja bohatí rodičia a nazerajú na hudbu oveľa profesionálnejšie. Pokiaľ ide o textovú stránku, Strokes zostali vo svojich myšlienkach verní rovnakému štýlu. Názvy skladieb, ako napríklad *Call me back*, vyznievajú ako konkrétna pointa, ktorú ma skladba vypovedať. Čo síce môže znieť prvoplánovo, no v prípade Strokes ide o funkčné a výstižné prevedenie.

Foo Fighters a ich ani náhodou Wasting Light

Dave Grohl a jeho „bitkári" podobne ako Strokes okupujú poslucháčov svojím novým singlom *Rope*. O necelý mesiac, presnejšie v polovici februára, sa skupina predstavila druhým singlom s názvom *White Limo*. Zaujímavosťou je, že si vo videoklipe zahrala rocková legenda Lemmy Kilmister (frontman skupiny Motorhead). Obe skladby pochádzajú z ich čerstvého albumu Wasting light. Ak vás na tento album nenaláka Lemmy, tak to môžu byť hostia, ktorí vypomáhali pri nahrávaní. Kto nepozná predchádzajúcu kariéru frontmana Davea Grohla, tak ide o ex-člena grungovej skupiny Nirvana. Na tomto albume sa pri nahrávaní bassgitary a akordeonu podieľal ďalší ex-člen Nirvany Krist Novoselic pri skladbe *I Should Have Known*. Z mnohých spomeniem iba mená ako Bob Mould, Drew Hester, ale aj sám producent albumu Butch Vig (Nirvana, Garbage, Jimmy Eat World, Muse). Grohl aj týmto počinom má právo obsadzovať miesto v rockovej historii, pretože nový album nezapadá do úzadia popri predchádzajúcich počinoch. Jedenástka skladieb ponúka osvedčenú kvalitu. Hudobného poslucháča uisťujú v presvedčení, že rocková a gitarová kultúra je stále nevyčerpanou studňou. Už úvodná skladba *Bridge Burning* pôsobí na poslucháča ako buldozér. Pôsobivá hra gitarových farieb spojená s prepracovanými vokálmi a nenáročnými rytmami určite nesklame ani náročnejšieho poslucháča. Foo Fighters stavili na jednoduchosť, no s dlhoročnou premyslenosťou najmä v skladbách *I Should Have Known* a *Dear Rosemary*. Ide o prepracovaný album, a to aj napriek Grohlovej kritike platne, čo svedčí o jeho detailizme a pokore.

Hlučná vražda kapely Sum 41

Do tretice predstavujeme nový album kanadskej formácie Sum 41 s názvom Screaming bloody murder. Na v poradí už piatu nahrávku kapely sa čakalo od roku 2007. Je príjemné vidieť, že hokejový národ sa posúva aj s punk-rockovou kultúrou. V prípade Sum 41 však nejde o partiu rebelujúcich „uplakaných pankáčov". V mnohých skladbách pritvrdili, čo v ich prípade nebolo na škodu. Album obsahuje šestnásť skladieb, medzi ktorými sa nachádzajú ťahače ako *Screaming Bloody Murder* alebo *Scumfuck*. Akustická skladba *Reason To Believe*, ale aj inšpiratívny bonus *We´re The Same*. Mínusom albumu je monotónnosť gitary. Ortodoxní fanúšikovia sú určite zvyknutí na tento fakt. Mnohí preto pokladajú za bezpredmetné niečo podobné rozpitvávať. Ale odohrať celý album len na dvoch variantoch jedného aparátu (čistý a skreslený zvuk), je do istej miery lenivosť. Úprimne, nezvykol som si na to pri prvých albumoch Green Day, Offspring a vadí mi to aj pri Sum 41. Zamrzí aj to, že frontman kapely Deryck Whibley je na tomto albume spevovo vyspelejší a klavírne podklady nie sú na bode mrazu. Na rozdiel od predchádzajúcich albumov je Screaming bloody murder hudobným počinom, ktorý sa úspešne snaží odpútať od punkovej šablóny. Podľa môjho osobného názoru, pri predchádzajúcom štúdiovom albume *Underclass Hero* položili Sum 41 latku tak vysoko, až to vyzeralo, že vražedná novinka zostane iba pri pokuse o niečo aspoň tak dobré.

text: **Lórant Paugsch** | foto: **angryclownent.com**

Hviezdy filmu Source Code - Jake Gyllenhaal a Michelle Monaghan

Osem Jakeových minút

Čo stihnete vy za osem minút? Uvariť si kávu? Vylúštiť sudoku? Zachrániť svet?

Kapitán Colter Stevens (Jake Gyllenhaal) sa prebudí vo vlaku pri neznámej, ale sympatickej Christine (Michelle Monaghan). Nevie, ako sa na danom mieste ocitol, prečo ho oprotisediaca žena pozná, čo sa vlastne deje. Keď v zrkadle zazrie úplne cudziu tvár, ktorá však „patrí" jemu, vie, že všetko je horšie, než sa len zdá. O osem minút od prebudenia nastane explózia, ktorá vráti Coltera do reality. Prebudil sa v tele iného človeka, aby zabránil výbuchu vlaku a následnému výbuchu v centre Chicaga. Lenže, vždy na to má len osem minút. Umožňuje mu to experiment „Zdrojový kód", vďaka ktorému sa vráti do minulosti do tela iného, už mŕtveho človeka.

Pre Duncana Jonesa to je v poradí tretí režisérsky čin. A je nutné povedať, že aj najvydarenejší. Rýchly film, ktorý neunavuje zbytočnými dialógmi „o ničom", ale servíruje všetko v jednom: thriller so sci-fi, navyše k tomu aj akciu, ktorá je v závere, žiaľ, dotvorená sentimentálnou vložkou.

Osobitnou kapitolou filmu je soundrack. Chris Bacon, v minulosti spolupracujúci na hudbe k filmom King Kong, Michael Clayton či k nedávnemu animáku Gnomeo a Júlia, vytvoril hudbu, ktorá bez trhania ušných orgánov dotvára film, dej a atmosféru a v neposlednom rade sa štýlom vracia k sci-fi filmom 90. rokov.

Hlavnú úlohu vo filme predstavuje Jake Gyllenhaal, 30-ročný americký herec. Pochádza z umeleckej rodiny. Jeho otec bol režisérom, matka producentkou a scenáristkou. Jablko nepadlo ďaleko od stromu ani v prípade Jakeovej sestry Maggie. Tá sa tiež venuje herectvu, v posledných rokoch sa objavila vo filmoch Crazy Heart či Temný rytier.

Jake začínal, keď mal 10 rokov. Jeho prvá veľká úloha prišla v roku 2001 vo filme Donnie Darko, v ktorom si zahral spoločne s Maggie. Ďalším zlomovým filmom bola Skrotená hora (2005). Za rolu v ňom získal päť ocenení (dvakrát MTV Movie Awards) a päť nominácií (vrátene nominácie na Oscara za najlepšiu mužskú vedľajšiu rolu).

Za posledný rok sa na filmovom plátne objavil trikrát. V minulom roku v dobrodružnej fantasy Princ z Perzie, v týchto dňoch sa okrem Coltera Stevensa prevtelil aj do roly Jamieho v romantickej komédii Láska a iné závislosti.

text: **Juraj Pohlod** | foto: **kultura.ihned.cz**

Na festivale Berlinale zožali za film Dom nadšené ovácie režisérka Zuzana Liová a producent Viktor Tauš

Renesancia československého filmu?

V období posledných dvoch dekád sa filmová produkcia v našich končinách výrazne znížila. Domáce novinky sprevádzala smutná propagácia, ktorá poukazovala na to, že samotné natočenie filmu je zázrak a to je hlavný dôvod si ho pozrieť. Českí bratia na tom síce boli lepšie, no aj u nich sa o zážitky na striebornom plátne starali už rokmi preverení klasici (Svěrák, Hřebejk, Zelenka) – nové tváre nikde napriek tomu, že filmové školy so železnou pravidelnosťou ponúkali talenty. Problémom bývalo zväčša financovanie. Je to priveľký podnikateľský risk – investovať do projektu, ktorý bude prezentovaný iba v Česku a na Slovensku, možno v Poľsku.

Tento rok však máme dôvod veriť v zmenu. Dôvodom je viacero mladých tvorcov, ktorý zožali veľký úspech na filmových festivaloch a čo je hlavné, nenechali sa odradiť pri hľadaní sponzorov. Režisér Václav Kadrnka už určite napäto očakáva vpád drámy *Osemdesiat dopisov do kín*. Mladý rodák zo Zlína v ňom spomína na rok 1987, kedy sa so svojou matkou snažili poraziť byrokraciu komunizmu a vycestovať za hlavou rodiny do Veľkej Británie. Druhým filmom je dokument Eriky Hníkovej *Nesvadbovo*. Zachytáva obyvateľov Zemplínskych Hámrov, ktorých starosta sa snaží všetkými možnými cestami zachrániť populáciu umierajúcej lokality. Veľké nádeje vkladáme aj do Zuzany Liovej zo Žiliny. Jej *Dom* je o konfrontácii dvoch generácií. Dvoch mladých žien a ich otca, ktorý im chce vybudovať domov. Čím viac sa však snaží, tým viac sa svojim dcéram vzďaľuje.

Po fantastickom štarte roku v podobe filmu *Najväčší z Čechov* a tragikomédie *Občiansky preukaz* však československá nádielka nekončí. Tento mesiac sa dočká premiéry aj slovenský *Marhuľový ostrov* o hľadaní dokonalého muža a v lete očakávaná dráma 24-ročného Tomáša Řehořeka *Czech Made Man*. Ťažko povedať, či ide o predzvesť dlhodobej zmeny, alebo len dočasné šťastie. Ale posledné mesiace sú u nás na filmy bohatšie, než kedykoľvek predtým. Samozrejme, mesiace jún až september budú klasicky patriť veľkým „popcornovým" hitom typu *Transformers 3* alebo záverečný diel *Harryho Potterera – Dary smrti*.

text: **Janka Jurgová** | foto:

Spravodlivosť skrytá v Miľceve - KLASIKA

Tvorbu známeho ruského spisovateľa Alexandra I. Solženicyna do veľkej miery ovplyvnila druhá svetová vojna, gulag a tiež pobyt vo vyhnanstve. Svoje skúsenosti predostieral čitateľom v knihách, ako sú Rakovina alebo Súostrovie Gulag. Pozornosť čitateľov si však určite zaslúži aj Solženicynova útla knižka s obrovským morálnym prínosom Matrionina chalupa.

Je to novela o živote Matriony Zacharovej inšpirovaná skutočnými udalosťami. Autor, stredoškolský učiteľ fyziky, sa ubytuje v chalupe Matriony v dedine Miľcevo. Tu pozorne sleduje osud svojej prenajímateľky, ticho obdivuje jej silnú vôľu prežiť v chudobných a nehostinných podmienkach kraja. Prechováva k Matrione vzťah plný úcty, váži si ju, a preto ho zarmúti tragická udalosť, pri ktorej príde starena o život.

Umelecko-dokumentárny spôsob zobrazenia poukazuje na Solženicynovo majstrovstvo – zaujímavým spôsobom zobrazuje fakty a naopak, výsledkom je estetická a informačná plnosť tejto prózy. Pre čitateľa bažiaceho po sentimentálnom opise života stareny môže byť novela sklamaním, pretože autor až priveľmi mieša umelecké opisy so silnými prvkami reportáže či komentára. Avšak práve vďaka naturalistickým opisom dokázal spisovateľ vo svojej próze vytvoriť miesto pre silné napätie. Rozprávač príbehu zastáva skôr úlohu pozorovateľa a do deja zasahuje len veľmi málo. Priamo opisuje udalosti, ktoré zažíva v dome stareny a samotnému čitateľovi necháva len málo priestoru na dotváranie a premýšľanie.

Solženicynovo dielo dosvedčuje, napriek súčasnosti vzdialeným a pre mládež možno už úplne absurdným témam, že náročná literatúra je svojrázne krásna pamäťová stopa na cestách, ktoré vedú aj k nám.

Alexander I. Solženicyn: Matrionina chalupa, Slovenský spisovateľ, 2003, 152 s. 6,27 €

text: **Katarína Kováčiková** | foto:

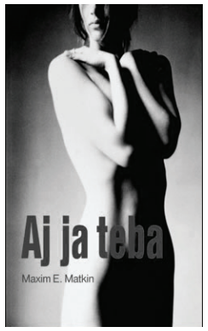

Odležaný Matkin po novom

Naše kníhkupectvá tesne pred Vianocami zaplavil Maxim E. Matkin s jeho súčasným titulom Aj ja teba. Spisovateľ známy analýzami pocitov, vzťahov a sveta sa ani tentoraz nevzdialil od svojej overenej kuchyne. Matkin v novom titule uvaril predjedlo so všakovakými koreninami, ako sú životné peripetie popretkávané svojským vtipom, ironiou a životnou osamelosťou. Hlavné jedlo si však nakoniec bude musieť každý ukuchtiť sám.

Po troch rokoch

Museli prejsť tri roky, aby sa Matkin znova rozhodol odovzdať niečo zo seba prostredníctvom slova. Čitateľ odrazu drží v rukách knihu s nálepkou „Matkin" a pritom je od predchádzajúcich jeho diel až príliš dozretá, viac dospelejšia, ponurejšia a bez pohoršujúcich názorov. Priveľmi netypická pre typického Matkina...

Čo čitateľom ponúka?

Príbeh zobrazuje odležané manželstvo, starosti s deťmi, mŕtvolami a nedopovedanou minulosťou. Nevyužitou príležitosťou je samotný názov knihy Aj ja teba, ten nie je nijako vysvetlený alebo aspoň spomenutý v celej jeho práci. A pritom sa práve na ňom dajú stavať ľúbostné scény gigantických rozmerov. Prepojenosť s hlavným dejom z úvodnej kapitoly tiež nehľadajte. Naopak realistický spôsob dialógov medzi hrdinami a zobrazovanie situácií umožňuje hádam každému vcítiť sa do príbehu.

Napriek dychtivým očakávaniam novej Matkinovej lahôdky môžu byť čitatelia sklamaní. Kde nastala chyba? Žeby v autorovej náhlej dospelosti? Alebo z nedospelosti jeho fanúšikov? Spisovateľa bude čakať ešte veľa napísaných riadkov, aby si svoj nový štýl udržal. Aj ja teba je len začiatkom, ktorý ale neradno zahadzovať do žita.

Maxim E. Matkin: Aj ja teba, Slovart, 2010, 205 s. 9,95 €

text: **Lenka Ptáčková** | foto:

Na prechádzke s vlkmi

Za pomerne mladý prírastok do literárneho fondu možno označiť aj knihu, u nás vydanú v roku 2010, od Maggie Stiefvaterovej. Mladá, už bestsellerová, americká autorka sa orientuje na tvorbu fantasy a ani prvá časť trilógie Vlci z Mercy Falls, Triaška, nie je výnimkou. Akokoľvek, uchytiť v našich končinách novinku a s námetom teraz už otlčeným stálym používaným na dávno zabehaných koľajach, bolo výzvou. Oplatila sa?

Stievfaterová predostiera a preplieta životy osudovo rozdielnej dvojice Sama, zastupujúceho ríšu vlkov, a Grace. Napriek tomu medzi nimi vzbĺkne náklonnosť prerastajúca ešte v niečo hlbšie. Znie to jednoducho, ale nabaľujú sa problémy, a to nielen medzi párikom mladých tínedžerov. Predmetom sváru je práve odlišnosť medzi nimi a z toho vyplývajúce situácie. Objavia sa aj výstižné analýzy dospievania súčasnej mládeže, opis ukážkovo neschopných rodičov a aj posolstvo poukazujúce na dôležitosť vzdelania bez akejkoľvek istoty do budúcnosti.

Príbeh by zniesol skrátenie, skoncentrovať ho tak, aby bol hutnejší a tým aj prijateľnejší, lebo skutočná akcia je príliš ďaleko od začiatku, aj keď to je asi najmenší problém. Ak si niečo zapamätáte, tak jedine to, že veľa umeleckých prostriedkov, svetoborné vykreslenie postáv a majstrovské metafory veru nenájdete, skôr naopak, a okrem toho, neujde vám ani podobnosť s mnohými inými knihami.

Hovorí sa jednoduchosť nadovšetko, ale v tomto prípade sa s jednoduchosťou mrhalo. Od bestsellera by človek očakával niečo viac, nejakú kreativitu, novosť a originalitu v podaní. Z menovaného nenájdete ani jedno. Len zhrýzajúcu priemernosť, až vám je ľúto. Práve preto je kniha ideálna skôr na jedno použitie.

Maggie Stievfaterová: Triaška, IKAR, 309 s. 11, 90 €

Trikrát, ale určite nie dosť

text: **Lórant Paugsch** | foto: **hokej.sk**

Podobnú vetu si po piatom finálovom zápase povedali určite mnohí Košičania. Staré známe „obhájiť titul je ťažšie, než ho získať" pre nich opäť neplatilo.

Fanúšikom z východu hokejovej republiky sa splnil sen a finále bolo prvýkrát v histórii výhradne v ich réžii. Mohli sme to vidieť aj počuť podľa atmosféry na štadiónoch v metropole východného Slovenska aj pod Tatrami. Diváci sa bavili hokejom a presne tak to má byť.

Vzhľadom na okolnosti je obdivuhodné, aký úspech dosiahli oba tímy. O Košiciach je zbytočné polemizovať. Široký káder, v ktorom mohol byť ktokoľvek nahradený kýmkoľvek, sa počas sezóny len kozmeticky upravil, čo nakoniec nebolo na škodu. Hráči tvorili jednoliaty tím, ktorý mal kvalitný útok, zabezpečenú obranu a spoľahlivého brankára.

Na druhej strane Popradčania v lete nevedeli, či vôbec budú v lige účinkovať. Ako to už v slovenskom športe býva, aj tentoraz boli tým problémom financie. Na šťastie popradského hokeja sa peniaze našli a sezóna začala aj pod Tatrami. Výpomoc Ľuboša Bartečka a Ladislava Nagya bola v úvode na nezaplatenie, rozbehnutý stroj sa potom už len ťažko zastavuje. Podarilo sa to len oceliarom z Košíc.

Oceliari ukázali, že majú tím hodný majstrovského titulu. Počas vyraďovacích bojov vyhrali 12 zápasov a prehrali iba dva. V základnej časti mali najlepšiu obranu i útok, v tabuľke produktivity sa na prvých šiestich miestach nachádza až päť Košičanov. Ešte dominantnejšie postavenie patrí Košičanom v hodnotení plus/mínus.

Ďalšia extraligová sezóna sa začne až v septembri. Čo môže priniesť, je otázne. Možno štvrtý titul pre Košice, možno „zmŕtvychvstanie" Slovana, pokračovanie cesty Dukly Trenčín nahor v tabuľke alebo aj KHL pod Tatrami.

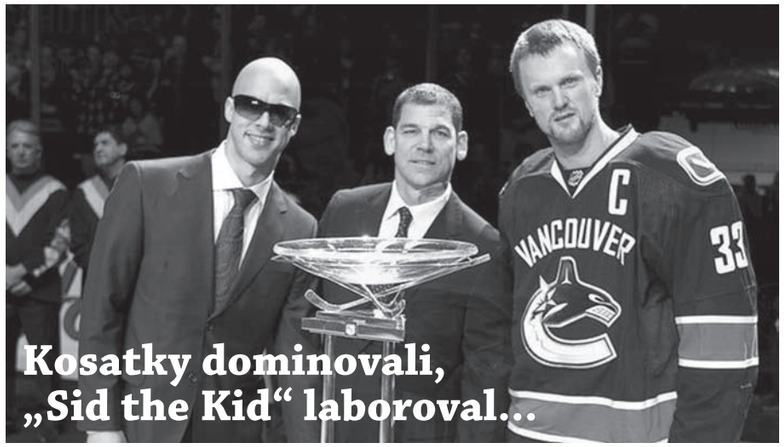

Kosatky dominovali, „Sid the Kid" laboroval...

text: **Michal Klein** | foto: **canucks.nhl.com**

Európske hokejové ligy poznajú svojich víťazov, majstrovstvá sveta klopú na dvere a vyraďovacie boje v NHL naberajú na obrátkach. Základná časť kanadsko-americkej súťaže je už však za nami a môžeme si priblížiť, čo boje o play-off v ročníku 2010/2011 priniesli.

Najlepším klubom bol tím vedený bratmi Sedinovcami a hviezdnym Robertom Luongom v bráne. Canucks prevzali Prezidentovu trofej za zisk 117 bodov. Daniel Sedin ako jediný hokejista v ročníku prekonal stobodovú hranicu. Za 104 bodov (41+63) získal Art Ross Trophy, ktorá ostáva v rodine, keďže doteraz patrila jeho bratovi Henrikovi. Henrik Sedin sa musí uspokojiť so ziskom najväčšieho počtu asistencií (75) a celkovou 4. priečkou v kanadskom bodovaní. Kosatky zdobila aj príkladná obranná hra, o čom svedčí najmä zisk William M. Jennings Trophy pre brankárov Roberta Lounga a náhradníka Coryho Schneidera. Vancouveru už ostáva iba jediný cieľ - zisk Staney Cupu. V prvom kole však narazili na obhajcov trofeje z Chicaga.

Základná časť podstatne utrpela najmä absenciou najväčšej hviezdy súčasného hokeja Sidneyho Crosbyho, ktorý odohral iba polovicu zápasov. Najväčšiu porciu absencií zaznamenal pre otras mozgu a skončil až na 31. priečke so ziskom 66 bodov. Pens nemohol potiahnuť ani Jevgenij Malkin. Rus pre zranenie už pred časom definitívne ukončil sezónu. Tučniaci sa však vysporiadali s absenciou najväčších hviezd úctyhodne a do play-off postúpili zo 4. miesta vo Východnej konferencii. Tam narazili na najmilšie prekvapenie sezóny z Tampy Bay. Blesky najmä v úvode súťaže ťahal svojimi gólmi kanonier Steven Stamkos a stabilnú produktivitu si udržoval Martin St. Louis, ktorému stobodová hranica unikla o jediný kanadský bodík.

Veľkú drámu v posledných týždňoch priniesol vývoj v Západnej konferencii, kde sa do posledných chvíľ bilo 7 tímov o zvyšných 5 postupových priečok. „Čierny Peter" ostal v rukách Calgary a svedomie si môže spytovať najmä Dallas. Hviezdam stačilo na postup víťazstvo v zápase proti Minnesote. Posledný krok Stars nezvládli a do boja proti Kosatkám poslali Jastrabov. Najvýraznejší finiš predviedli „káčeri" z Anaheimu, ktorí sa vyšvihli až na 4. priečku konferencie. Vďačia za to najmä najlepšiemu strelcovi ligy Coreymu Perrymu. Kanaďan za 50 gólov získal trofej Mauricea Richarda. Slovenského priaznivca však najviac teší prvá prečka Ľubomíra Višňovského v bodovaní obrancov, ktorý bol spolu s Perrym a nestarnúcim Teemu Selännem základom úspechu káčerov. V súčasnej forme sa Ducks radia určite medzi favoritov Západnej konferencie.

Zo slovenských individualít musíme vyzdvihnúť aj výkony Zdena Cháru, najlepšieho muža v hodnotení +/-, Andreja Meszároša, ktorý v rovnakej štatistike dlho viedol a Tomáša Kopeckého za tvrdú prácu a značné prevýšenie osobného bodového maxima. Pochvalu si zaslúži aj Jaroslav Halák, pretože v úvode sezóny patril medzi najlepších brankárov. Sklamaním boli výkony Marka Svatoša a Mariána Gáboríka, ktorí sa až na pár vydarených zápasov počas celej sezóny trápili. Aspoň „Gabby" sa so svojimi Jazdcami prebojoval do play-off, kde narazil na Ovečkinov Washington.

Aj táto sezóna priniesla mnoho nádejných talentov. Najviac sa čakalo od edmontonských mladých pušiek (Hall, Eberle, Pääjärvi, Omark), ktoré však „olejárov" nespasili. V budúcom ročníku by sa k nim mal pridať aj mladý Fín Toni Rajala. V klube sa formuje nová dynastia a bude zaujímavé sledovať, ako tieto talenty Edmontonu pomôžu. Bodovanie nováčikov vyhral najmladší účastník All-Star game v histórii Jeff Skinner z Caroliny. Zo zelenáčov vzbudzovali pozornosť aj žralok Logan Couture, ostrovan Michael Grabner a nedraftovaná senzácia sezóny v bránkovisku letcov Sergej Bobrovskij.

Niektoré tímy si splnili svoju povinnú jazdu, iné oslavujú samotný postup do play-off. Pohár lorda Stanleyho však láka každého. Veľmi ho túžia získať prvý raz v histórii najmä víťazi konferencií Vancouver a Washington. Na to, kto zdvihne trofej nad hlavu, si však musíme ešte pár týždňov počkať.

Hokej v nehokejových krajinách

text: **Juraj Pohlod** | foto: **martinhartley.com**

Mnoho ľudí považuje ľadový hokej za záležitosť USA, Kanady a časti Európy. Pri sledovaní majstrovstiev sveta väčšina divákov len neveriacky krúti hlavou nad účasťou Francúzska, Slovinska či Japonska. Mnohí z nich sú prekvapení, keď zistia, že okrem A kategórie (ktorá zahŕňa aj spomínané krajiny) existujú aj tri nižšie divízie MS, na ktorých sa predstavujú národné tímy Írska, Nového Zélandu alebo Turecka. Ešte viac sú prekvapení, keď sa dozvedia o existencii hokejovej ligy v Malajzii ...

Žiadna z líg existujúcich v exotických krajinách sa, samozrejme, nemôže porovnávať s úrovňou v hokejovo vyspelých štátoch. Hlavným dôvodom sú prírodné podmienky. Faktom je, že zo svetovej elity minulosti aj súčasnosti – od kanadského génia Waynea Gretzkyho, cez ruský fenomén Alexandra Ovečkina, až po slovenskú megastar Mariána Hossu – mali všetci možnosť korčuľovania sa na zamrznutom jazere či potoku, kde mohli tráviť voľný čas.

Je teda jasné, že ak to porovnáme s Brazíliou, kde je ľad zväčša súčasťou miešaných drinkov a futbal sa považuje za súčasť životného štýlu, nemožno hovoriť o hokeji ako o hlavnom záujme verejnosti. V takýchto lokalitách sa mu venujú len úzke skupiny nadšencov, ktoré svoj šport propagujú a predstavujú ako veľkú atrakciu.

V spomínanej Brazílii je takýmto nadšencom Eric Maleson. Zakladateľ a riaditeľ Brazilian Ice Sports Federation (1996) sa zúčastnil zimnej olympiády v Salt Lake City (2002). Ako bobista dosiahol aj niekoľko väčších úspechov na území USA (tri bronzové medaily v Americkom pohári bobistov). Dodnes sa mu však nepodarilo zložiť stabilný reprezentačný tím. Ten vzniká len sporadicky, kvôli rôznym exhibíciám a skladá sa zo športovcov, ktorí sa angažujú v iných disciplínach.

Medzi ďalšie atypické miesta hokejovej mapy patrí Austrália, ktorá sa angažuje v hokeji viac než Brazília. Od roku 2000 tam existuje liga poloprofesionálov zložená z ôsmich tímov. Na Novom Zélande funguje hokejová súťaž podľa austrálskeho modelu šiesty rok. Celých jedenásť rokov sa aktívne hrá hokej aj v Malajzii. Až štyri tímy tejto ligy sa nachádzajú v Kuala Lumpur a majú spoločný štadión.

V posledných rokoch však najväčšiu snahu ukazujú a najprogresívnejšie kroky podnikajú Spojené arabské emiráty a Turecko. V SAE vznikla liga v roku 2009, no už teraz majú vystavané stabilné národné mužstvo a prebojovali sa na 47. priečku svetového rebríčka IIHF. V arabskej krajine je kľúčová finančná podpora bohatej vrstvy obyvateľstva, ktorá prispela k postaveniu prvých krytých štadiónov. V Turecku sa zase angažujú hokejoví odborníci z celého sveta. Medzi misionárov v krajine polmesiaca patrí aj rodák zo Spiša Peter Potenga, ktorý aktuálne trénuje tím v Ankare. V tureckej lige však badať prevahu zahraničných hokejistov, ktorí majú predať skúsenosti hŕstke Turkov reprezentujúcich krajinu na MS.

Naopak, mierny ústup zažíva v posledných rokoch Mexiko. Popularita športu upadá, o čom svedčí stále nižšia návštevnosť hokejových podujatí. Na posledný reprezentačný zápas (do 20 rokov) medzi domácimi mladíkmi a Bulharskom sa prišlo pozrieť iba 2000 ľudí. Podobné akcie pod širím nebom sa vždy tešili minimálne 15-tisícovej účasti.

Aj keď je hokej v mnohých krajinách len veľkou atrakciou a venuje sa mu len minimum nadšencov, musíme priznať, že sa stáva stále rozšírenejším športom. Ligy fungujú dlhé roky v Číne, Mongolsku, Singapure alebo v Grécku. Síce stagnujú, ale existujú.

Ľadová globalizácia sa však na profesionálnej scéne ukazuje už pomerne dlhé obdobie. Veď kto by predpokladal, že sa raz hokejovými hviezdami stanú bratia Karyiovci, potomkovia japonských predkov, že rodák z Brazílie Robyn Regehr bude patriť medzi najstabilnejších obrancov na svete, že sa medzi najlepších strelcov sveta zaradí syn Nigérijčana Jerome Iginla alebo že klub NHL bude vkladať nádeje do Slovinca Anže Kopitara.

X-STĹPEC

3. diel - CRASHED ICE

Korčuľovanie v tobogane

text: **Petra Gabaríková** | foto: **redbull.com**

Po novinkách zo sveta wakeboardingu a snowboardingu tentoraz prinášame ďalšiu ochutnávku extrémneho športu – zjazd ľadovým korytom, známy aj pod názvom crashed ice. Tento bláznivý šport je zmesou korčuľovania a downhill skatingu.

Hlavnými aktérmi sú profesionáli i amatéri v plnej hokejovej výstroji pretekajúci sa vo štvorici strmým ľadovým toboganom okoreneným skokmi, mostíkmi, prekážkami a zákrutami. Princíp je jednoduchý: Prvý vyhráva. Zakázané je držať súpera za dres, sácať do neho a podobne. Od prvých pretekov pred hŕstkou fanúšikov na provizórnej dráhe ubehlo jedenásť rokov. Súťaž si už za ten čas získala status svetového šampionátu a milióny priaznivcov. Niektorí teoretici dokonca veria, že sa raz stane olympijskou disciplínou. Netrvalo dlho a historicky prvý tím v tomto športe má už aj Slovensko. Zásluhou Borisa Mravíka a Martina Klča, ktorí sa v Trenčíne v decembri minulého roku spolu s ďalšími 60-timi korčuliarmi pobili o dve miesta v reprezentačnom tíme Red Bull Crashed Ice 2011. Prvou zastávkou tohto podujatia bol 6. februára Valkenburg, kde Klčo obsadil úctyhodné 29. miesto. O tri týždne vítala fanúšikov Moskva, kde ohúril Boris Mravík fantastickou desiatou priečkou. Dokonca konkuroval a v osemfinále dýchal na krk niekoľkonásobnému víťazovi Arrtu Pihlainenovi. Ak ste si zamilovali tento šport a radi by ste si vyskúšali extrémny zjazd, máte šancu. Nezáleží na tom, či ste požiarnik, právnik alebo profesionálny športovec, stačí mať nabrúsené korčule a vysoký prah bolesti.

vedeli ste o tom, že …

text: **Erika Zaťkovičová** | foto: **sxc.hu**

Chodiť je namáhavejšie ako stáť. To nie je pravda! Pri chôdzi je zaťažovaná vždy len jedna noha. Pri státí obe.

Pseudonymy a vlastné mená:
Matka Tereza z Kalkaty – Agnes Gonxha Bojaxhio
Molière – Jean Baptiste Poquelin
Pelé – Edson Arantes do Nascimento
Enya – Eithne Ni Bhraonain

Pri krvácaní z nosa by sa nemala zakloniť hlava. Pretože potom tečie krv do pažeráka. Lepšie je vložiť si do nosnej dierky kúsok vaty, prstami ich stlačiť k sebe a predkloniť hlavu.

Prvým svetovým miliardárom sa stal v roku 1916 D. Rockefeller.

Ľudskú tvár tvorí 14 kostí a 60 svalov. Úsmev je najčastejším mimickým gestom tváre. Aby vznikol, je potrebné zapojiť 5 až 53 párov tvárových svalov.

Farby dúhy zachovávajú nasledovné poradie farieb: vonkajšia je najjasnejšia – červená, ďalej sa farby zosvetľujú a idú v poradí – oranžová, žltá, zelená, modrá a najhoršie rozpoznateľná fialová.

"Pukanie" prstov nepoškodzuje prstové kĺby. Zvuk je spôsobený bublinou dusíkatého plynu v kĺbovom spoji. Keď sa stlačí, praskne. Neexistuje ale jediný dôkaz, že by "pukanie" spôsobovalo artritídu. Jeden lekár v USA zašiel dokonca tak ďaleko, že kĺby na jednej ruke neustále pukal a na druhej nie. Žiadny rozdiel medzi rukami nespozoroval ani po 50 rokoch.

Roku 1867 predal cár Alexander II. Spojeným štátom Aljašku. V tej dobe si Američania mysleli, že je to plytvanie peniazmi. Názor zmenili v roku 1896 keď tu bolo objavené zlato. Dnes je Aljaška najväčším štátom USA a najbohatším na nerastné suroviny.

Betón poznali už starí Rimania ešte pred začiatkom nášho letopočtu.

Strach z počítačov sa nazýva logizomechanofóbia. Strach z dlhého čakania sa nazýva macrofóbia. Strach zo školy sa nazýva scolionofóbia.

Scenériu zeleného kopca s modrou oblohou a bielymi mrakmi pozná takmer každý. Až gýčovito dokonalé pozadie operačného systému Windows XP nevychádza z fantázie počítačových grafikov. Snímku pred štrnástimi rokmi zvečnil fotograf Charles O'Rear v kalifornskom údolí Sonoma a rozprávkovo na ňom zbohatol.

Celková ročná výroba čiastočiek LEGO je 20 miliárd kusov, čo predstavuje 600 kúskov za sekundu. Zo stavebnice LEGO možno postaviť model prakticky čohokoľvek – áut, lietadiel, vlakov, domov, hradov a zámkov, sôch, vesmírnych plavidiel a dokonca aj funkčných robotov. Raz možno aj model Katolíckej univerzity.

Z ciest Mira Gejdoša

Vracal som sa od Múru nárekov a premýšľal som, či aj moslimská časť Jeruzalema, ktorá mala byť vedľa, urobí na mňa taký dojem ako najposvätnejšie miesto židov. Bol som zvedavý, či aj tam nájdem toľko žolíkov ako medzi židmi. Zatiaľ bol suverénnym lídrom rebríčka mladík v dlhom čiernom kaftane s čiernym klobúkom, spod ktorého mu okrem typického orlieho nosa trčali aj dva poskrúcané pramienky vlasov. Stretol som ho pri Múre nárekov a sledoval ho pri modlitbe, ako spieva, ako sa trasie a metá spredu dozadu a občas aj do strán. Ani za svet som nevedel odhadnúť, či len ovoniava odkazy Bohu natlačené v Múre (možno mu niektorý z nich smrdel skromnosťou), alebo si chce hrknúť hlavu, len si to vždy na poslednú chvíľu rozmyslí. Bol to veľký favorit na víťaza Veľkej ceny Jeruzalema, no nepochyboval som o tom, že moslimovia tiež prídu s vysokou kartou. Ak nie so žolíkom, tak aspoň s kráľom.

Vstupu do zóny, nad ktorou svieti polmesiac aj cez deň, mala predchádzať prehliadka podobná tej na letisku. Vedel som, do čoho idem, lebo to isté som musel absolvovať pri vstupe na námestie, kde je Múr nárekov. Jediný rozdiel bol v tom, že tentoraz ma nemali kontrolovať židia, ale moslimovia. Predpokladal som, že pri tom budú hrubší ako ich susedia, čo si na hlavu sponkami pripínajú malé tanieriky. Ale pozor! Oni tiež neboli žiadne béčka. Rozhodne takouto prácou nepoverujú vtipálkov, ako sú Ben Stiller či Adam Sandler. Predsa nemôžu dopustiť, aby sa na ich sväté miesta dostal pohan s bravčovou konzervou alebo ružencom. Náhodou by Múr nárekov skutočne zaplakal a oni by si oň museli rozbiť veľa hláv, aby si ho udobrili.

Bol som už skoro na rade, keď popri mne prešli niekoľkí ľudia, ktorým moslimská kontrola zamietla prístup na ich nádvorie, kde majú školu a mešity. Dôvod bol jednoduchý – našli im modlitebné knižky. Bol som si istý, že ja nemám nič, čo by otriaslo ich vierou takou silnou, ako je ropa zo zálivu. Keď však prišlo na lámanie chleba, vyzeralo to inak. Kontrole vadilo niečo v mojom batohu. Trochu sa v ňom poprehŕňali a vytiahli malú kovovú fľaštičku. Kázali mi ju otvoriť. Asi sa báli, že v nej mám ukrytého nejakého zlého džina. Hneď mi napadlo, že fľaštička musí byť prázdna, keďže som na ňu úplne zabudol. Bez vzrušenia som ju otvoril a otočil hore dnom. S hrôzou som sledoval ako z nej vypadli štyri kvapky. Predsa len mali pravdu! Kedysi v nej bol džin. A to bol taký istý, ak nie ešte horší hriech, ako mať ruženec. Dnu ma teda nepustili, ale získal som si obdiv ostatných pohanov. Rýchlo som im vysvetlil, že u mňa nemali problém s krížikom ani Bibliou ako u pobožných, ale s pálenkou ako u sprostých.